

Uudet tessit voimaan kesäkuussa

Rakennusliitto ja Rakennusteollisuus RT saavuttivat 9. toukokuuta neuvottelutuloksen kaikille liitosten välisille sopimusaloille. Rakennusliiton hallitus hyväksyi sopimukset 15. toukokuuta.

Sopimuksissa on yhteisiä asioita, jotka tulevat saman sisältöisinä voimaan kaikkiin työehtosopimuksiin. Lisäksi alakohtaisissa sopimuksissa on sovittu vain kyseiselle alalle tulevasta työehtosopimusmuutoksista. Alakohtaisista selvityksistä käyvät ilmi eri aloille tulleet sopimusmuutokset.

Työehtosopimus on voimassa 30 huhtikuuta 2020 saakka.

Palkkaratkaisu

Kaikkia taulukkopalkkoja korotetaan lähinnä 1.6.2018 alkavasta palkanmaksukaudesta lukien 40 senttiä ja samaan aikaan tulee voimaan 30 sentin yleiskorotus. Korotus toteutetaan siten, ettei kenenkään palkka nouse yli yleiskorotuksen.

Taulukkopalkan ja käytännön palkan välillä oleva palkka, esimerkiksi rakennusalan työehtosopimuksen mukainen henkilökohtainen palkanosa, leikkautuu 10 sentillä. Mikäli kuitenkin taulukkopalkan päälle maksettava henkilökohtainen palkanosa on 10 senttiä pienempi tai sitä ei ole maksettu lainkaan, palkankorotus muodostuu vastaavasti 30 senttiä suuremmaksi ja siis enimmillään taulukkopalkan korotuksen suuruiseksi.

Suorituspalkkoja nostetaan samasta ajankohdasta

lukien. Nämä korotukset ja niiden toteutustapa ilmenevät alakohtaisista selvityksistä.

Työntekijöiden edustajien erilliskorvausta korotetaan kerralla koko sopimuskaudelle 3,4 prosentilla.

Seuraava palkankorotus on lähinnä 1. kesäkuuta 2019 alkavasta palkanmaksukaudesta. Kaikki taulukot nousevat 40 senttiä ja yleiskorotus on 30 senttiä. Korotus toteutetaan samalla tavalla kuin vuonna 2018.

Omailmoitusmenettely sairauspoissaoloihin

Yrityksissä on flunssatyypisissä enintään 3 vuorokautta kestämissä sairauspoissaoloissa sovittava omailmoitusmenettelystä. Sopia ei voi, että aina vaaditaan lääkärintodistus. Sopimuksen on syytä olla kirjallisessa muodossa.

Mikäli omailmoitusmenettelystä ei ole sovittu, työnantaja tai tämän edustaja hyväksyy työntekijän ilmoituksen selvitykseksi työkyvyttömyydestä flunssatyypisissä enintään 3 vuorokautta kestämissä sairauspoissaoloissa. Tässä tapauksessa noudatetaan seuraavia sääntöjä:

- Työntekijän on ilmoitettava sairauspoissaolostaan omalle esimiehelleen välittömästi tai viimeistään ennen työvuoron alkua. Ellei ilmoitusta ole tehty ennen työvuoron alkua, poissaolon ajalta ei makseta sairausajan palkkaa.
- Työnantaja voi perustellusta syystä, muun muassa silloin kun työntekijällä on useita toistuvia sairauspoissaoloja, vaatia työkyvyttömyyden osoitukseksi

lääkärintodistusta.

- Omailmoitusmenettelyä ei sovelleta vuosiloman aikana.

Osapuolet suosittelevat, että sovittaessa omailmoitusmenettelystä, paikalliseen sopimukseen sisällytetään menettelytavat alle 10-vuotiaan lapsen tilapäisestä hoidosta aiheutuvista poissaoloista.

Puolen vuoden työsuhde poistaa sairausajan karenssipäivän

Sairausajan palkan karenssipäivän poistumisen edellytyksenä oleva työsuhteen pituus lyhennetään 6 kuukautteen.

Luottamushenkilöille annettavat tiedot

Pääluottamusmiehelle, luottamusmiehelle ja työsuojeluvaltuutetulle tulee antaa tiedot toimialueellaan käytetystä työvoimasta aliurakoinnin ja vuokratyövoiman osalta kirjallisesti. Tietojen tulee olla käytettävissä töiden alkaessa.

Yhteiset työryhmät, selvitykset ja muut toimenpiteet

Sovittiin erilaisista työryhmistä muun muassa alan tuottavuuden kehittämiseksi. Aiemmin voimassa olleita koululaisia ja työelämään tutustuvia koskevia sopimuksia jatkettiin. Kuuden euron työkokeilusta luovuttiin, koska kokeilulla ei saavutettu niitä tuloksia, joita siltä odotettiin.

ASFALTTIALA

Sopimuskausi on 1.5.2018–30.4.2020.

Yleiskorotus 1.6.2018

Palkkoja korotetaan 1.6.2018 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta yleiskorotuksella, jonka suuruus on 30 senttiä tunnille. Taulukkopalkkoja korotetaan 40 senttiä tunnille. Suorituspalkkoja (urakka- ja tuotantopalkat) korotetaan 1,7 prosentilla. Keskenäisiä urakoita korotetaan 1,7 prosentilla urakan jäljellä oleville tunneille.

Taulukkopalkkojen yleiskorotusta suuremmasta korotuksesta johtuva henkilökohtaisen palkan korotus ei saa olla yleiskorotusta suurempi muuten kuin siinä tapauksessa, että henkilökohtaisen palkan korottuminen johtuu ainoastaan taulukkopalkan noususta.

Käytännön palkkojen korotus toteutetaan leikkaamalla työntekijän työkohtaisesta lisää siten, että aikapalkan korotukseksi tulee yleiskorotuksen mukainen 30 senttiä. Jos työkohtaista lisää ei leikata tai ei voida leikata, palkankorotuksen suuruus on enintään 40 senttiä. Työntekijän palkan pitää olla uuden taulukkopalkan suuruinen lisättyä työehtosopimuksen mukaisella työkohtaisella lisällä.

Aikapalkkajärjestelmä

Uudet taulukkopalkat, jotka ovat 1.6.2018 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta:

Palkkaryhmä	Perustuntipalkka
I	10,39 €/h
II	14,16 €/h
III	15,03 €/h
IV	15,87 €/h
V	16,73 €/h

Tuotantopalkkiojärjestelmä

Tuotantopalkkiojärjestelmän taulukkopalkat, jotka ovat voimassa 1.6.2018 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta:

Palkkaryhmä	Tuotannon taulukkopalkka
I	7,94 €/h

II	10,78 €/h
III	11,42 €/h
IV	12,06 €/h
V	12,71 €/h

Kiinteä taulukkopalkka alle 50 tonnin töissä

Palkkaryhmä	Tuotannon taulukkopalkka
I	13,10 €/h
II	15,99 €/h
III	16,66 €/h
IV	17,32 €/h
V	17,97 €/h

Tuotantopalkkiotyön kokonais-tuntipalkka

Palkkaryhmä	Tuotannon taulukkopalkka
I	12,66 €/h
II	15,48 €/h
III	16,13 €/h
IV	16,75 €/h
V	17,40 €/h

Tuotantomäärään perustuva palkkio

Vuonna 2018 työkohteen koon mukaan määräytyvä kerroin lasketaan seuraavalla kaavalla (1.6.2018 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta):

Kadut, pihat ja vastaavat

Työkohteen koko: 50–1 000 tonnia
Kerroin = 15,692*(Kohteen koko (-0,497)), euroa/tonni
Kerroin ilmoitetaan 3:lla desimaalilla.
Työkohteen koko: yli 1 000 tonnia
Kerroin = 0,530 euroa/tonni
Tuotantopalkkio (euroa) saadaan kertomalla edellä laskettu kerroin (euroa/tonni) levitetyllä massamäärällä (tonnia).

Tiet, moottorikadut, lentokentät ja vastaavat

Työkohteen koko: 50–1 000 tonnia
Kerroin = 31,740*(Kohteen koko (-0,6614)), euroa/tonni
Kerroin ilmoitetaan 3:lla desimaalilla.
Työkohteen koko: yli 1 000 tonnia
Kerroin = 0,337 euroa/tonni
Tuotantopalkkio (euroa) saadaan kertomalla edellä laskettu kerroin (euroa/tonni) levitetyllä massamäärällä (tonnia).

Yleiskorotus 1.6.2019

Palkkoja korotetaan 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta yleiskorotuksella, jonka suuruus on 30 senttiä tunnille. Taulukkopalkkoja korotetaan 40 senttiä tunnille. Suorituspalkkoja (urakka- ja tuotantopalkat) korotetaan paikallisen sopimisen, joustavien työaikojen ja digitaalisten apuvälineiden kokeilun perusteella aiheutuvan työn tuottavuuden lisääntymisen perusteella 2,0 prosentilla. Keskenäisiä urakoita korotetaan 1,7 prosentilla urakan jäljellä oleville tunneille.

Taulukkopalkkojen yleiskorotusta suuremmasta korotuksesta johtuva henkilökohtaisen palkan korotus ei saa olla yleiskorotusta suurempi muuten kuin siinä tapauksessa, että henkilökohtaisen palkan korottuminen johtuu yksistään taulukkopalkan noususta.

Käytännön palkkojen korotus toteutetaan leikkaamalla työntekijän työkohtaisesta lisää siten, että aikapalkan korotukseksi tulee yleiskorotuksen suuruus 30 senttiä. Jos työkohtaista lisää ei leikata tai voida leikata, palkankorotuksen suuruus on enintään 40 senttiä. Työntekijän palkan pitää olla uuden taulukkopalkan suuruinen lisättyä työehtosopimuksen mukaisella työkohtaisella lisällä.

Aikapalkkajärjestelmä

Uudet taulukkopalkat, jotka ovat 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta:

Palkkaryhmä	Perustuntipalkka
II	10,79 €/h
II	14,56 €/h
III	15,43 €/h
IV	16,27 €/h
V	17,13 €/h

Tuotantopalkkiojärjestelmä

Tuotantopalkkiojärjestelmän taulukkopalkat, jotka ovat voimassa 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta:

Palkkaryhmä	Tuotannon taulukkopalkka
II	8,34 €/h
II	11,18 €/h
III	11,82 €/h

IV	12,46 €/h
V	13,11 €/h

Kiinteä taulukkopalkka alle 50 tonnin töissä

Palkkaryhmä	Tuotannon taulukkopalkka
II	13,50 €/h
II	16,39 €/h
III	17,06 €/h
IV	17,72 €/h
V	18,37 €/h

Tuotantopalkkiotyön kokonais-tuntipalkka

Palkkaryhmä	Tuotannon taulukkopalkka
II	13,06 €/h
II	15,88 €/h
III	16,53 €/h
IV	17,15 €/h
V	17,80 €/h

Tuotantomäärään perustuva palkkio

Vuonna 2019 työkohteen koon mukaan määräytyvä kerroin lasketaan seuraavalla kaavalla (1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta):

Kadut, pihat ja vastaavat

Työkohteen koko: 50–1 000 tonnia
Kerroin = 16,006*(Kohteen koko (-0,497)), euroa/tonni
Kerroin ilmoitetaan 3:lla desimaalilla.
Työkohteen koko: yli 1 000 tonnia
Kerroin = 0,541 euroa/tonni
Tuotantopalkkio (euroa) saadaan kertomalla edellä laskettu kerroin (euroa/tonni) levitetyllä massamäärällä (tonnia).

Tiet, moottorikadut, lentokentät ja vastaavat

Työkohteen koko: 50–1 000 tonnia
Kerroin = 32,375*(Kohteen koko (-0,6614)), euroa/tonni
Kerroin ilmoitetaan 3:lla desimaalilla.
Työkohteen koko: yli 1 000 tonnia
Kerroin = 0,344 euroa/tonni
Tuotantopalkkio (euroa) saadaan kertomalla edellä laskettu kerroin (euroa/tonni) levitetyllä massamäärällä (tonnia).

Rahamääräiset lisät

Erilliset lisät

Vuorotyössä maksetaan iltavuorossa 1,47 euron suuruinen lisä. Lisän suuruus on 1,50 euroa 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

Työstä, jota tehdään kello 21.00–05.00 välisenä aikana, maksetaan 4,85 euron suuruinen yötyölisä tunnille 1.6.2018 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta. Lisän suuruus on 4,93 euroa tunnille 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta.

Työpalkat

Aikapalkkajärjestelmä

Ammattitutkintolisä. Ammattitutkintolisän suuruus on 0,32 euroa/h ja erikoisammattitutkintolisä 0,73 euroa/h. 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta ammattitutkintolisän suuruus on 0,33 euroa/h ja erikoisammattitutkintolisän 0,74 euroa/h.

Tuotantopalkkiojärjestelmä

Ammattitutkintolisän suuruus on 0,32 euroa/h ja erikoisammattitutkintolisä 0,73 euroa/h. 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta ammattitutkintolisän suuruus on 0,33 euroa/h ja erikoisammattitutkintolisän 0,74 euroa/h.

Erinäisiä määräyksiä

Työntekijän tuotantopalkkio tuotantopalkkiotyössä ei voi olla viikon laskentajaksolla alle 4,99 €/h (1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 5,08 €/h).

Massanlevityksen yhteydessä tasausmassaan tai asfalttilaataan asennettavista verkoista maksetaan 0,94 euron (1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 0,95 euron) suuruinen haittalisa tehdyille tunneille kaikille kyseisellä työmaalla tuotantopalkkioon oikeutetuille työntekijöille tuotantopalkkion lisäksi.

Urakkapalkat päällystystyössä

Tuotantopalkkauksen suorat urakat

Kaivojen nostoissa ja laskuissa maksetaan 42,65 euroa/kpl (1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 43,38 euroa/kpl), mikäli työhön kuuluu piikkaus sekä muuraus ja betonin valu silloin, kun työnantaja järjestää kompressorin kaivonnostajien käyttöön. Kaivon nostosta tai laskusta, kun työhön sisältyy koneellinen piikkaus ja jätteiden poisto, maksetaan 26,26 euroa/kaivo (1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 26,71 euroa/kaivo) urakkahintana.

Käsin suoritettua liuostuksesta maksetaan 0,12 euroa/m² urakkahintana.

Päiväraha ja matkakustannusten korvaaminen

Työntekijälle maksetaan jokaiselta edellisessä kohdassa tarkoitettua vuorokaudelta päivärahaa 42 euroa 1.1.2018 lähtien. Mikäli on sovittu, ettei työnantaja järjestä työntekijälle majoitusta, työntekijälle maksetaan edellä mainitun päivärahan lisäksi yöpymisrahaa 12 euroa.

Matkustamiseen käytetyltä ajalta maksetaan työntekijälle 11,31 €/h (1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 11,50 €/h).

Päivittäiset matkakustannukset

Työnantaja maksaa työntekijänsä matkustamiseen käytetyltä ajalta korvauksen matkunneilla 4 kilometrin etäisyyden ulkopuolella käytetystä ajasta 11,31 €/h (1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 11,50 €/h).

Työehtosopimus tiemerkitsijöiden palkkauksesta

Ylläpitolisän suuruus on 1.6.2018 lähinnä

alkavan palkanmaksukauden alusta ryhmässä (A) 5,67 €/h, ryhmässä (B) 2,32 €/h ja ryhmässä (C) 1,03 €/h.

Ylläpitolisän suuruus on 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta ryhmässä (A) 5,77 €/h, ryhmässä (B) 2,36 €/h ja ryhmässä (C) 1,04 €/h.

Mikäli (lumi- tai vesi) sade estää työn teon maksetaan työntekijälle sääesteen ajalta 11,31 €/h (1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 11,50 €/h).

Tekstimuutokset

Erilliset lisät

Vuorotyössä maksetaan iltavuorossa 1,47 euron suuruinen lisä. Lisän suuruus on 1,50 euroa 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

Työstä, jota tehdään kello 21.00–05.00 välisenä aikana, maksetaan 4,85 euron suuruinen yötyölisä tunnille 1.6.2018 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta. Lisän suuruus on 4,93 euroa tunnille 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta.

Yötyölisää korotetaan 5,10 euroon, kun työntekijä on työskennellyt yötyössä vähintään 4 viikkoa yhdenjaksoisesti.

Yötyölisää korotetaan 5,35 euroon, kun työntekijä on työskennellyt yötyössä vähintään 8 viikkoa yhdenjaksoisesti.

Yötyölisää korotetaan 5,60 euroon, kun työntekijä on työskennellyt yötyössä vähintään 12 viikkoa yhdenjaksoisesti.

Yhdenjaksoinen työskentely katkeaa, mikäli yötyö katkeaa vähintään viikon ajaksi.

Työehtosopimuksen 3 §:n 4 kohdan 3. kappaleessa tarkoitettua siirretystä työajasta maksetaan kello 16.00–21.00 välisenä aikana tehdystä työstä korvauksena kohdan 1 suuruinen korvaus. Kello 21.00–05.00 välisenä aikana korvaus määräytyy kohdan 2 mukaan.

Työpalkat

Tuotantopalkkion määrääminen

Mikäli työntekijä tekee tuotantopalkkiotyön ulkopuolella työkohteita valmistelevia tai päättäviä raportointi- ym. tehtäviä, työhön käytetystä ajasta maksetaan tuotannon kokonaistuntipalkkaa.

Tuotantopalkkion lisäksi maksettavat urakkapalkat

Tuotantopalkkion lisäksi maksetaan seuraavat urakkapalkat:

Kelluvan kaivon nostosta massanlaskun yhteydessä oikeaan korkeuteen maksetaan lisähintana 6,27 euroa/kaivo/työryhmä. Kiinteän kaivon korotus metallisella tai muusta materiaalista valmistetulla lisäkehyskellä korvataan kuten kelluva kaivo. Korvaus maksetaan kerran korotettua kaivoa kohden, ei kehysten lukumäärän mukaan.

Lautarännin ja 5 cm kolmiolistan teosta maksetaan kokonaishintana 0,15 euroa/m + tuotantopalkkio.

Koururännin, 5 cm isomman kolmiolistan ja ns. makkaran teosta sisältäen sabluunan käytön maksetaan 0,44 euroa/m + tuotantopalkkio.

Urakkapalkoista voidaan sopia myös paikallisesti erikseen.

Päiväraha ja matkakustannusten korvaaminen

Jos työntekijä työnantajan pyynnöstä matkustaa työhön kotipaikkakuntansa ulkopuolelle, josta hän ei voi saapua yöksi kotiinsa, työnantaja järjestää työntekijän käyttöönsä korvaukselta paikalliset olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisen majoituksen.

Majoitus on pääsääntöisesti järjestettävä siten, että työntekijällä on oma huone yöpymistä varten.

Pääsääntöä voidaan poiketa, mikä-

li oman huoneen järjestäminen on olosuhteista johtuen mahdotonta tai oman huoneen järjestäminen aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia. Asia on todettava yhteisesti luottamusmiehen tai majoittuvien työntekijöiden kanssa ennen majoituksen alkamista.

Yrityksessä voidaan laatia kirjalliset majoitusmääräykset, joissa määritellään majoituksen järjestämisedellytykset ja muut majoittumista koskevat yksityiskohdat.

Mikäli on sovittu, ettei työnantaja järjestä työntekijälle majoitusta, työntekijälle maksetaan päivärahan lisäksi yöpymisrahaa 12 euroa.

Sairausajan palkka

Mikäli työntekijä on ollut saman työnantajan palveluksessa peräkkäisinä työkausina, työsuhteen yhdenjaksoisuutta laskettaessa lasketaan peräkkäisten työkausien työsuhteiden kestoajat yhteen.

Työntekijöiden edustajan palkka

Yrityskohtaiselle pääluottamusmiehelle maksetaan erilliskorvausta hänen edustamiensa työntekijöiden lukumäärän mukaan seuraavasti:

10–50 työntekijää 33,28 euroa/2 viikon tilijakso

51–100 työntekijää 41,60 euroa/2 viikon tilijakso

yli 100 työntekijää 62,37 euroa/2 viikon tilijakso

Korvauksen suuruus määräytyy kunkin vuoden kesäkuun 1. päivän työntekijämäärän mukaan.

Työsuojeluvaltuutettu tai alueellinen pääluottamusmies

Työsuojeluvaltuutetulle tai alueelliselle pääluottamusmiehelle maksetaan erilliskorvausta hänen edustamiensa työntekijöiden lukumäärän mukaan seuraavasti:

10 työntekijää tai enemmän 33,28 euroa/2 viikon tilijakso

Korvauksen suuruus määräytyy kunkin vuoden kesäkuun 1. päivän työntekijämäärän mukaan.

Silloin kun pääluottamusmiehen tai alueellisen pääluottamusmiehen varamies esimerkiksi luottamusmiehen vuosiloman tai sairauden aikana hoitaa pääluottamus tehtäviä vähintään 2 viikon aikana, maksetaan erilliskorvaus hänelle.

Mikäli yrityksessä ei ole toimintaa lomautuksen, vuosiloman tai näihin verrattavien muiden syiden vuoksi, ei erilliskorvausta makseta.

Mikäli työntekijä hoitaa useampia edustajantehtäviä, hän on oikeutettu vain yhteen erilliskorvaukseen.

Asfalttialan työryhmät

Yötyön vähentäminen

INFRA ry ja Rakennusliitto ry perustavat työryhmän, joka tekee yhteistä vaikuttamistyötä yötyön vähentämiseksi. Lisäksi liitot seuraavat yötyötä koskevien työehtosopimuskirjausten toimivuutta.

Pelissäännöt kulunvalvontaan ja paikallistamiseen

INFRA ry ja Rakennusliitto ry perustavat työryhmän, joka käy läpi kulunvalvontaan ja paikallistamiseen liittyvän lainsäädännön ja ohjeistaa tarvittaessa oikeista toimintatavoista.

Asfalttialan työehtosopimuksen soveltamisohje vuokratyönantajille

INFRA ry ja Rakennusliitto ry perustavat työryhmän, joka laatii soveltamisohjeen vuokratyönantajille, jotka ovat velvollisia soveltamaan asfalttialan työehtosopimusta. Soveltamisohje laaditaan 1.3.2019 mennessä.

Matkakustannusten korvaukset

INFRA ry ja Rakennusliitto ry perustavat työryhmän, joka selvittää asfalttialan työehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevien kirjausten kehittämistä ja uudistamistarpeet.

Työaikalaian muutosten seurantatyöryhmä

INFRA ry ja Rakennusliitto ry perustavat työryhmän, joka arvioi työaikalaian muutosten vaikutukset työehtosopimukseen ja selvittää mahdolliset työehtosopimuksen muutostarpeet.

LATTIANPÄÄLLYSTYSALA

Palkkaratkaisu

1.6.2018 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta lukien

- yleiskorotus 0,30 €/h
- taulukkopalkkoja korotetaan 0,40 €/h
- urakkapalkkoja korotetaan 1,7 prosentilla
- keskeneräisiä urakoita korotetaan 1,7 prosentilla urakan jäljellä oleville tunneille

Taulukkopalkkojen yleiskorotusta suu-remmasta korotuksesta johtuen työntekijän henkilökohtaista palkanlisää leikataan, jos sellainen on. Leikkaus on maksimissaan 0,10 €/h. Mikäli lisää ei ole, palkankorotus on 0,40 €/h.

Taulukkopalkat:

0 ..... 10,91 €/h
I ..... 12,50 €/h
II ..... 14,68 €/h
III ..... 16,14 €/h

Iltavuoro ..... 1,44 €/h
Yövuoro ..... 2,78 €/h

Työntekijöiden edustajien

korvaus ..... 72,11 €/kk

1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta lukien

- yleiskorotus 0,30 €/h
- taulukkopalkkoja korotetaan 0,40 €/h
- urakkapalkkoja korotetaan 2,0 %:lla
- keskeneräisiä urakoita korotetaan 1,7 prosentilla urakan jäljellä oleville tunneille

Taulukkopalkkojen yleiskorotusta suu-remmasta korotuksesta johtuen työntekijän henkilökohtaista palkanlisää leikataan, jos sellainen on. Leikkaus on maksimissaan 0,10 €/h. Mikäli lisää ei ole, palkankorotus on 0,40 €/h

Taulukkopalkat:

0 ..... 11,31 €/h
I ..... 12,90 €/h
II ..... 15,08 €/h
III ..... 16,54 €/h

Iltavuoro 1,46 €/h

Yövuoro 2,83 €/h

Työntekijöiden edustajien

korvaus ..... 72,11 €/kk

Tekstimuutokset

Vuorotyöhön uusia säännöksiä

Ennen työnantajan suorittamaa työajan poikkeavaa sijoittamista tai siirtämistä kartoitetaan ne vapaaehtoiset, joilla on mahdollisuus tehdä töitä säännöllisen työajan ulkopuolella. Työnantajalla on oikeus kartoituksen tehtyään päättää vuoro- töiden teettämisestä huomioiden työntekijän työsuopimuksessa sovittu työaika.

Nokkamies

Nokkamiestehtävästä on sovittava aina erikseen kirjallisesti ja työmaakohtaisesti. Tehtävään ryhtymisen tulee olla vapaa-

ehtoista. Sopimuksessa tulee mainita ainakin tehtävien pääkohdat ja valtuudet, joilla nokkamiehen tehtäviin sitoutunut toimii. Nokkamies ei kuitenkaan ole työnantajan edustajan asemassa muihin työntekijöihin nähden.

Nokkamiehelle maksetaan urakatyössä olevalle urakan keskituntiansion mukainen palkka tehtävien hoidon ajalta. Tuntityössä palkka sovitaan paikallisesti.

Suoja vaatetus

Työnantaja hankkii tarkkuutta vaativissa tehtävissä työskenteleville työn niin vaatiessa optisesti hiotut suojalasis, mikäli työterveyshuolto on todennut ne tarpeelliseksi.

Sairaus- ja tapaturma-ajan palkka

Yrityksissä on flunssatyypissä enintään 3 vuorokautta kestävässä sairauspoissaoloissa sovittava omailmoitusmenettelystä. Sopimus ei voi sisältää vaatimusta lääkärintodistuksesta. Sopimuksen on syytä olla kirjallisessa muodossa. Sairausajan yhden karenssipäivän työsuhde-ehto lyhenee vuodesta 6 kuukauteen.

Matkakustannusten korvaus matkatöissä

Matkoista, jotka tehdään työnantajan pyynnöstä, on sovittava etukäteen kulkeminen työnantajan kanssa. Työnantaja maksaa näistä matkoista todelliset matkakulut sovitun kulkuvälineen mukaisesti (oma auto/julkinen) tai järjestää kuljetuksen.

Mikäli matka tehdään työsuopimuksessa sovittuna työaikana, matka-ajalta maksetaan työntekijän henkilökohtainen tuntipalkka. Matkoista sovitun työajan ulkopuolella maksetaan I-palkkaryhmän mukainen palkka.

Työntekijöiden edustajat

Pääluottamusmiehellä, luottamusmiehellä ja työsuojeluvaltuutetulle tulee antaa tiedot toimialueellaan käytetystä työvoimasta aliurakoinnin ja vuokratyövoiman osalta kirjallisesti. Tietojen tulee olla käytettävissä töiden alkaessa.

Urakatyöt

Mattotöiden urakkahinnoittelu

Keittiön ja vastaavien allaskaappien maalaus 3 sivua ylösnostolla ja läpivientien sekä nurkkien kittaus 12,00 €/kpl. Jos työn sisältö poikkeaa edellisestä, sovitaan hinta paikallisesti.

20 m² raja otetaan pois porrastasoista.

Jyräyksen hinta maksetaan, jos se vaaditaan asennusohjeissa tai työnantajan vaatimuksesta.

Kumimattojen kiinnityshinnat ovat 20 prosenttia muovimattoja korkeampia.

Jalkalista, vakiomalli 80 mm muovi, kumi ja askelkulma. Vuonna 2018 korotus 5 prosenttia ja vuonna 2019 5 prosenttia.

Hinnat ei koske tarrakiinnitystä.

Mikäli asennus tapahtuu teippaamalla, sovitaan hinta paikallisesti.

Valmiin lattian suojaus paperilla/suojakalvolla reunat teipaten 0,27 €/m².

Parketitöiden urakkahinnoittelu

Mosaikkiparketin kiinnitys, valmis suomumalli, kuoppakorotus 15 prosenttia.

Ohutsauvaparketin kiinnitys, valmis suomumalli, kuoppakorotus 10 prosenttia.

Lisähinta suomumalli, kuoppakorotus 15 prosenttia.

Alle 80 m²:n kohteet yksittäin tehtynä, hinnat 15 prosenttia suuremmat kuin alle 200 m²:n kohteissa.

Kalanruotolautaparketti 6,50 €/m², jos kohteessa ei ole muuta asennettavaa parkettia (esimerkiksi yksityisasunnot) hinta on 7,50 €/m².

Valmiin lattian suojaus paperilla/suojakalvolla reunat teipaten 0,27 €/m².

Laatoitustyöt

Pienten lattioiden/laattojen hinta saatiin kannustavammaksi urakkatyöhön. Mosaikkilaatoille oma hinta 17,80 €/m².

Massalattiatöiden urakkahinnoittelu

Kokeiluna ollut urakkahinnoittelu siirretään työehtosopimuksen osaksi.

TALOTEKNIikka-ALA

Palkankorotukset

Ensimmäinen korotusvaihe, kevät 2018
Henkilökohtaisia aikapalkkoja perustuntipalkkoja + henkilökohtaista palkanosaa (PTP + HPO) korotetaan sen palkanmaksukauden alusta, joka alkaa 1.6.2018 tai lähinnä sitä alkavan palkanmaksukauden alusta yleiskorotuksella, jonka suuruus on 0,30 euroa.

Perustuntipalkat

Perustuntipalkkoja korotetaan 0,40 euroa
Perustuntipalkat 1.6.2018 tai lähinnä sitä alkavan palkanmaksukauden alusta:

Palkkaryhmä	€/h
S	10,66
1	12,94
2	15,38
3	16,18
4	17,10

Henkilökohtainen palkanosa muodostuu siten, että työntekijän korotetusta aikapalkasta (PTP + HPO) vähennetään uusi perustuntipalkka. Jäljelle jäänyt erotus on työntekijän uusi henkilökohtainen palkanosa.

Kuukausipalkat

Kaikkia kuukausipalkkoja korotetaan sen palkanmaksukauden alusta, joka alkaa 1.6.2018 51, 90 euroa. Uuden, sovitun kuukausipalkan tulee olla vähintään 175x kyseisen työntekijän perustuntipalkka ja muunnetun kuukausipalkan 173x hänen henkilökohtainen aikapalkkansa.

Työehtosopimuksen suoritusidonnaiset palkat

Palkankorotuksen toteutetaan sen palkanmaksukauden alusta, joka alkaa 1.6.2018 tai lähinnä sitä.

Urakka ja palkkiopalkkaustyöt

Putki- ja ilmastointialan normituntikerroin 16,40 €/NH.

Putkieristysalan urakkahinnoittelun rahakerroin 3,63 €/yks.

Putki- ja ilmastointialan normituntikerroin ja putkieristysalan rahakertoimet otetaan käyttöön siten, että korotuksen vaikutus otetaan huomioon tehtyjen työtuntien suhteessa.

Palkkiopalkkaustyöt

Työt, joista palkkiopalkkaussopimus on tehty ennen 1.6.2018 tai lähinnä sitä alkaneen palkanmaksukauden alkua, maksetaan tehdyille tunneille erillisenä lisänä 0,27 €/h tilikausittain seuraavan palkan korotusvaiheen alkuun saakka. Tätä erillistä lisää ei vähennetä suorituspalkkaussummasta.

Työehtosopimuksen lisät

Lisät 1.6.2018 tai lähinnä sitä alkavan palkanmaksukauden alusta

Lisä	€/h
Iltavuorolisä	1,02
Yövuorolisä	2,06

Palkankorotusesimerkit

• Esimerkki 1. Työntekijä palkkaryhmä 3:ssa ja HPO 1,50€

Tuntipalkka ennen palkankorotusta	Yleiskorotus 0,30€, taulukkopalkan korotus 0,40€
Tuntipalkka 17,28 €	Uusi tuntipalkka 17,58 € (Palkankorotus 0,30 €)
Henkilökohtainen palkanosa 1,50 €	Uusi henkilökohtainen palkanosa 1,40 €
Taulukkopalkka 15,78	Uusi henkilökohtainen palkanosa 1,40 €, Henkilökohtaisesta palkanosasta leikkaantuva osa 0,10 €

Uusi taulukkopalkka 16,18 €
Mikäli työntekijän henkilökohtainen palkanosuus on 0,11 euroa tai enemmän, on korotus 0,30 euroa.

• Esimerkki 2. Työntekijä palkkaryhmä 3:ssa ja HPO 0,01 euroa

Tuntipalkka ennen palkankorotusta	Yleiskorotus 0,30 €, taulukkopalkan korotus 0,40 €
Tuntipalkka 15,79 €	Uusi tuntipalkka 16,19 € (Palkankorotus 0,40 €)
Henkilökohtainen palkanosa 0,01 €	Uusi henkilökohtainen palkanosa 0,01 €
	Henkilökohtaisesta palkanosasta leikkaantuva osa 0,00 €

Taulukkopalkka 15,78 €
Uusi taulukkopalkka 16,18 €

Työntekijän palkka alittaisi 0,30 euroa yleiskorotuksen jälkeen uuden taulukkopalkan. Työntekijälle tulee aina maksaa perustuntipalkka + vähintään 0,01 euron suuruinen henkilökohtainen palkanosa. Tästä syystä korotus esimerkkitalanteessa 0,40 euroa.

• Esimerkki 3. Työntekijä palkkaryhmä 3:ssa ja HPO 0,07 euroa

Tuntipalkka ennen palkankorotusta	Yleiskorotus 0,30 €, taulukkopalkan korotus 0,40 €
Tuntipalkka 15,85 €	Uusi tuntipalkka 16,19 € (palkankorotus 0,34 €)
Henkilökohtainen palkanosa 0,07 €	Uusi henkilökohtainen palkanosa 0,01 €
	Henkilökohtaisesta palkanosasta leikkaantuva osa 0,06 €

Taulukkopalkka 15,78
Uusi taulukkopalkka 16,18 €

Työntekijän palkka alittaisi 0,30 euroa yleiskorotuksen jälkeen uuden taulukkopalkan. Työntekijälle tulee aina maksaa perustuntipalkka + vähintään 0,01 euron suuruinen henkilökohtainen palkanosa. Tästä syystä korotus esimerkkitalanteessa 0,34 euroa.

Iltatyölisä	1,02	3	16,58
Yötyölisä	2,06	4	17,50

Työvuoron siirtoilmoituksen myöhästymislisä	2,41
Ammattitutkintolisä	0,50
Erikoisammattitutkintolisä	0,92

Putkieristysalan työkalukorvaus

Työkalukorvaus 1.6.2018 tai lähinnä sitä alkavan palkanmaksukauden alusta 1,77 euroa/päivä

Etumieslisä putki- ja IV-alat

Etumieslisän taattu osa on 0,36 €/h
Etumieslisä aikapalkkauksella tehtävissä töissä on 0,57 €/h

Pääluottamusmiehellä ja työsuojeluvaltuutetulle maksettava erilliskorvaus

Edustettavien työntekijöiden määrä	euroa/kahten viikon tilijakso
10–50 työntekijää	33,28
51–100 työntekijää	41,60
yli 100 työntekijää	62,37

Keskituntiansio

Vuosiloman keskituntiansion korotusprosentti lomanmääräytymisvuodelle 1.4.2018–31.3.2019 on seuraava: 1.6.2018 alkaen 2,0 prosenttia.

Toinen korotusvaihe, kevät 2019

Aikapalkat

Henkilökohtaisia aikapalkkoja (PTP + HPO) korotetaan sen palkanmaksukauden alusta, joka alkaa 1.6.2019 tai lähinnä sitä alkavan palkanmaksukauden alusta yleiskorotuksella, jonka suuruus on 0,30 €/h.

Perustuntipalkat

Perustuntipalkkoja korotetaan 0,40 euroa
Perustuntipalkat 1.6.2019 tai lähinnä sitä alkavan palkanmaksukauden alusta:

Pr	€/h
S	11,06
1	13,34
2	15,78

Henkilökohtainen palkanosa muodostuu siten, että työntekijän korotetusta aikapalkasta (PTP + HPO) vähennetään uusi perustuntipalkka. Jäljelle jäänyt erotus on työntekijän uusi henkilökohtainen palkanosa.

Kuukausipalkat

Kaikkia kuukausipalkkoja korotetaan sen palkanmaksukauden alusta, joka alkaa 1.6.2019, 51,90 euroa.

Kuukausipalkat tarkistetaan korotusten jälkeen niin, että täyttävät työehtosopimuksen 10.5.-kohdan määräykset.

Keskituntiansio

Vuosiloman keskituntiansion korotusprosentti lomanmääräytymisvuodelle 1.4.2019–31.3.2020 on 1,85 prosenttia.

Työehtosopimuksen suoritusidonnaiset palkat

Palkankorotuksen toteutetaan sen palkanmaksukauden alusta, joka alkaa 1.6.2019 tai lähinnä sitä alkavan palkanmaksukauden alusta.

Urakka ja palkkiopalkkaustyöt

Putki- ja ilmastointialan normituntikerroin 16,73 €/NH.

Putkieristysalan urakkahinnoittelun rahakerroin 3,70 €/yks.

Putki- ja ilmastointialan normituntikerroin ja putkieristysalan rahakertoimet otetaan käyttöön siten, että korotuksen vaikutus otetaan huomioon tehtyjen työtuntien suhteessa.

Palkkiopalkkaustyöt

Työt, joista palkkiopalkkaussopimus on tehty ennen 1.6.2019 tai lähinnä sitä alkaneen palkanmaksukauden alkua, maksetaan tehdyille tunneille erillisenä lisänä 0,33 €/H tilikausittain seuraavan palkan korotusvaiheen alkuun saakka. Tätä erillistä lisää ei vähennetä suorituspalkkaussummasta.

Työt, joista palkkiopalkkaussopimus on tehty ennen 1.6.2018 tai lähinnä sitä alkaneen palkanmaksukauden alkua, maksetaan tehdyille tunneille erillisenä lisänä 0,60 €/h (0,33 €/h + 0,27 €/h) tilikautittain seuraavan palkankorotusvaiheen alkuun saakka. Tätä erillistä lisää ei vähennetä suorituspalkkaussummasta.

Työehtosopimuksen lisät

Lisät 1.6.2019 tai lähinnä sitä alkavan palkanmaksukauden alusta:

Lisä.....	€/h
Iltavuorolisä.....	1,04
Yövuorolisä.....	2,10
Iltatyölisä.....	1,04
Yötyölisä.....	2,10
Työvuoron siirtoilmoituksen myöhästymislisä.....	2,45
Ammattitutkintolisä.....	0,51
Erikoisammattitutkintolisä.....	0,94

Putkieristysalan työkalukorvaus

Työkalukorvaus 1.6.2019 tai lähinnä sitä alkavan palkanmaksukauden alusta: 1,80 euroa/päivä.

Etumieslisä putki- ja IV- alat

Etumieslisän taattu osa on 0,37 €/h. Etumieslisä aikapalkkauksella tehtävissä töissä on 0,58 €/h.

Päälouottamusmiehelle ja työsuojeluvaltuutetulle maksettava erilliskorvaus

Edustettavien euroa/kahden viikon työntekijöiden määrä	tilijakso
10–50 työntekijää.....	33,28
51–100 työntekijää.....	41,60
yli 100 työntekijää.....	62,37

Työehtosopimuksen tekstimuutokset

Lomaraha

Lakisääteiseltä vuosilomalta maksettavasta vuosilomapalkasta tai korvauksesta suoritetaan lomarahana 50 prosenttia tämän vuosilomapalkan tai korvauksen määrästä. Oikeutta lomarahaan ei ole silloin kun:

- Työntekijä itse irtisanoo työsuhteensa. Tämä määräys on voimassa 30.9.2019 saakka.
- Työnantaja irtisanoo tai purkaa työsuhteen työntekijän henkilöön liittyvällä perusteella.

Muilta osin teksti pysyy ennallaan. Tämä tarkoittaa sitä, että 1.10.2019 alkaen lomarahaa (entinen lomaltapaluu) saa kaikissa muissa tilanteissa paitsi yllä mainitussa tilanteessa.

Sairausajan palkanmaksun karenssi

Jos työsuhde on kestänyt alle 6 kuukautta (aiemmin 1 vuosi) eikä kyseessä ole työtapaturma, on työkyvyttömyyden alkamispäivä tai mikäli työkyvyttömyys on alkanut kesken työpäivän, sitä seuraava työpäivä palkaton. Mikäli sairauden aiheuttama työkyvyttömyys jatkuu sairastumispäivän jälkeen vähintään 6 arkipäivää, maksaa työnantaja palkan työkyvyttömyyden alusta alkaen.

Sairauspoissaolo työntekijän ilmoituksella

Yrityksissä on flunssatyypisissä enintään 3 vuorokautta kestävässä sairauspoissaoloissa sovittava omailmoitus -menettelyt. Sopimus ei voi sisältää vaatimusta lääkärintodistuksesta. Sopimuksen on syytä olla kirjallisessa muodossa.

Mikäli omailmoitusmenettelystä ei ole sovittu, työnantaja tai tämän edustaja hyväksyy työntekijän ilmoituksen selvitykseksi työkyvyttömyydestä flunssatyypisissä enintään 3 vuorokautta kestävässä sairauspoissaoloissa. Tässä tapauksessa omailmoitukseen noudatetaan seuraavia sääntöjä.

raavia sääntöjä.

- Työntekijän on ilmoitettava sairauspoissaolostaan omalle esimiehelleen välittömästi tai viimeistään ennen työvuoron alkua. Ellei ilmoitusta ole tehty ennen työvuoron alkua, poissaolon ajalta ei makseta sairausajan palkkaa.
  - Työnantaja voi perustellusta syystä, muun muassa silloin kun työntekijällä on useita toistuvia sairauspoissaoloja, vaatia työkyvyttömyyden osoitukseksi lääkärintodistusta. Omailmoitusmenettelyä ei sovelleta vuosiloman aikana.
- Osapuolet suosittelevat, että sovittaessa omailmoitusmenettelystä, paikalliseen sopimukseen sisällytetään menettelytavat alle 10-vuotiaan lapsen tilapäisestä hoidosta aiheutuvista poissaoloista.

Työntekijöiden edustajien työstä vapautus ja ansionmenetyksen korvaus

Päälouottamusmies/luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu

Toimipaikan/yksikön työntekijäin lukumäärän ollessa:

Työntekijöitä.....	tuntia/vuosi
5–9.....	52
10–14.....	80
15–19.....	110
20–29.....	150
30–39.....	200
40–79.....	260
80–139.....	340
140–99.....	430
200–279.....	520
280–339.....	630
340–.....	sovitaan erikseen

Luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen ajankäyttö määritetään yllä olevan taulukon mukaisesti ja vanhat kertoimet, koskien työsuojeluvaltuutettujen ajankäyttöä poistuvat. Käytännössä työsuojeluvaltuutettujen ajankäyttö lisääntyy.

Kokeilu lvi-huoltoasentajien paikallisesti sovittavista työajoista

Tämä sopimus on syntynyt Rakennusliiton ja LVI-TU:n perustaman työryhmän työskentelyn tuloksena. Työryhmän tarkoituksena on uudistaa talotekniikka-alan LVI-toimialan työehtosopimusta siten, että se mahdollistaa tarkoituksenmukaisemman työnteon ylläpito- ja huoltoliiketoiminnassa, yritysten ja niiden asiakkaiden eri tilanteissa.

LVI-TU:n jäsenyritysten palveluksessa olevien lvi-huoltoasentajien työsuhteisiin sovelletaan Rakennusliitto ry:n ja LVI-TU ry:n välillä sovittua talotekniikka-alan työehtosopimusta. LVI-TU:n jäsenyrityksissä voidaan kuitenkin sopia työehtosopimuksesta poiketen lvi-huoltoasentajien työajoista jäljempänä esitetyllä tavalla. Työaikakokeilu on voimassa 1.5.2018–30.4.2020.

Paikallisesti sovittavat työaikaääräykset

Lvi-huoltoasentaja noudattaa keskimääräistä työaika, joka tasoittuu säännölliseen 37,5 tai 40 tuntiin viikossa 4 kuukauden mittaisella tarkastelujaksolla. Tarkastelujakson ajaksi ei tarvitse laatia päiväkohtaista työaikasunnitelmaa, vaan työajat määräytyvät päivittäisten töiden tarkoituksenmukaisen tekemisen ja lvi-huoltoasentajan henkilökohtaisten tarpeiden perusteella yrityksessä sovittujen pelisääntöjen mukaisesti.

Päivittäinen työaika alkaa ja päättyy annettujen työtehtävien ja lvi-huoltoasentajan harkinnan mukaan. Tavoitteena on, että työpäivän pituuteen nähden saavutetaan mahdollisimman paljon sellaisia työtunteja, joista voidaan laskuttaa tilaajaa. Työpäivät pyritään kuitenkin mitoitta-

maan niin, että ne eivät ole kuin poikkeuksellisesti kuutta (6) tuntia lyhyempiä tai kymmentä (10) tuntia pidempiä. Työntekijän on aina saatava pitää työaikalain mukaiset lepoajat.

Työntekijä ilmoittaa työpäivän alkamisen ja päättymisen sekä mahdollisesti sovitun käytännön mukaisesti käynnit työkohteissa työnantajan hankkimalla sähköisellä seurantalaitteella, esimerkiksi älypuhelimella. Muuta jatkuvaa työaikaseurantaa ei työpäivän aikana tehdä. Jos työpäivät alkavat tai päättyvät muualla kuin työnantajan toimipaikassa, tähän liittyvistä menettelytavoista on sovittava. Samoin on sovittava periaatteet huoltoauton käytöstä työntekijän kodin ja työkohteiden välisiin matkoihin.

Työntekijällä on aina oikeus vähintään työsuojeluvaltuutetun mukaiseen säännölliseen työajan palkkaan. Työntekijän on vältettävä tarpeettomien ylityötuntien kerryttämistä työajan seurantajaksolla. Työnantaja ei saa puolestaan käyttää työehtosopimuksen tarkoitettuja odotustunteja keskimääräisen työajan tasoitamiseen.

Jos työntekijän työaika ei tasoitu 40 tuntiin viikossa 4 kuukauden tarkastelujakson aikana, kymmenestä ensimmäisestä ylityötunnista maksetaan 50 prosentilla korotettu palkka. Tämän jälkeen ensimmäisestä puolesta ylityötunteja maksetaan 50 prosentilla ja lopuista 100 prosentilla korotettu palkka.

Jos työnantaja erikseen pyytää työntekijää ylityön tekemiseen, tällaista päivää ei lasketa mukaan keskimääräiseen työaikaan. Kyseisen päivän työajaksi katsotaan 8 tuntia ja sen jälkeen ylityökorvaukset maksetaan normaalisti työehtosopimuksen mukaisesti. Jos tarkastelujakson työtunnit jäävät keskimäärin vähäisemmäksi kuin 37,5 tai 40 tuntia viikossa, tämä ei vaikuta vähentävästi työntekijän vuosilomaetuksiin.

Palkka maksetaan normaalisti palkanmaksukausittain työsuojeluvaltuutetun mukaisen säännöllisen työajan tuntien perusteella. Tasoitusjakson päätyttyä säännöllisen työajan ylittävien työtuntien palkka maksetaan tasoitusjakson päättymistä lähinnä seuraavan palkanmaksun yhteydessä.

Sairaus- ja tapaturma-ajan palkka maksetaan työpäiviltä aina kahdeksalta (8) tunnilta.

Paikallisen sopimuksen tekeminen

Paikallisen sopimuksen lvi-huoltoasentajan työaikaääräyksistä tekevät yhdessä työnantaja, päälouottamusmies ja kaikki ne lvi-huoltoasentajat, jotka haluavat tähän työaikajärjestelyyn ryhtyä.

Työnantaja ja lvi-huoltoasentajat sopivat keskenään tuntipalkan korottamisesta yhteisesti sovittavalla palkitsemismallilla. Lvi-huoltoasentajan palkan korotus on edellytyksenä tähän kokeiluun ryhtymiselle. Korotettua tuntipalkkaa maksetaan jokaiselle kokeilun aikaiselle työtunnille.

Tähän paikalliseen sopimukseen noudatetaan työehtosopimuksen paikallista sopimista koskevia määräyksiä. Päälouottamusmies voi kuitenkin irtisanoa sopimuksen koko yrityksen osalta ja yksittäinen lvi-huoltoasentaja omalta osaltaan kuukauden irtisanomisajalla. Työnantaja voi myös kuukauden irtisanomisajalla irtisanoa sopimuksen kaikkia työntekijäitä tai yksittäistä lvi-huoltoasentajaa koskien. Paikallisen sopimuksen päättymisen jälkeen lvi-huoltoasentajat ryhtyvät noudattamaan normaaleja työehtosopimuksen mukaisia työaikoja.

Kokeilu ilmastointialan saneerauslisästä

Ilmastointialalla otetaan käyttöön saneer-

auslisä niissä kohteissa, jossa tilaajan ja urakoitsijan välinen urakkasopimus perustuu 1.7.2018 jälkeen annettuun ensimmäiseen urakkatarjoukseen. Saneerauslisä on voimassa kokeiluna, sopimuskauden loppuun asti, kuitenkin siten, että määräys koskee ennen sopimuksen loppumista alkaneita työaikoja niiden päättymiseen saakka. Saneerauslisäprosentit ovat sisällytetty suorituspalkkaussummaan.

Työryhmät

Matkakustannusten korvaukset

Sopijaosapuolet perustavat työryhmän, jonka tarkoituksena on tarkoituksena uudistaa matkakustannusten korvauksiin liittyviä määräyksiä.

Ilmastointialan urakkahinnoittelu

Sopijaosapuolet perustavat työryhmän, jonka tarkoituksena on uudistaa ilmastointialan urakkahinnoittelua.

Putkiasennusalan urakkahinnoittelu

Sopijaosapuolet perustavat työryhmän, jonka tarkoituksena on uudistaa putkialan urakkahinnoittelua 3§ Kojeiden asennus, mom. 4, mom. 5, ja mom. 7.

Sprinkleriasennuksen urakkahinnoittelu

Sopijaosapuolet jatkavat työskentelyä työryhmässä, jonka tarkoituksena on uudistaa sprinkleriasennuksen urakkahinnoittelu kokonaisuudessaan.

MAALOUSALA

Palkkaratkaisu

1.6.2018 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta lukien

- yleiskorotus 0,30 €/h
- taulukkopalkkoja korotetaan 0,40 €/h
- urakkapalkkoja korotetaan 1,7 prosentilla.
- keskeneräisiä urakoita korotetaan 1,7 prosentilla urakan jäljellä oleville tunneille

Taulukkopalkkojen yleiskorotusta suuremmasta korotuksesta johtuen työntekijän henkilökohtaista palkanlisää leikataan, jos sellainen on. Leikkaus on maksimissaan 0,10 €/h. Mikäli lisää ei ole, palkankorotus on 0,40 €/h

Taulukkopalkat:

I.....	10,33 €/h
IB.....	11,68 €/h
II.....	12,71 €/h
III.....	14,13 €/h
IV.....	15,41 €/h
V.....	16,57 €/h

Ammattitutkintolisä.....	0,44 €/h
Erikoisammattitutkintolisä.....	0,76 €/h
Iltavuoro.....	1,44 €/h
Yövuoro.....	2,71 €/h

Työntekijöiden edustajien korvaus..... 72,11 €/kk

1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta lukien

- yleiskorotus 0,30 €/h
- taulukkopalkkoja korotetaan 0,40 €/h
- urakkapalkkoja korotetaan 2,0 %:lla.
- keskeneräisiä urakoita korotetaan 1,7 prosentilla urakan jäljellä oleville tunneille

Taulukkopalkkojen yleiskorotusta suuremmasta korotuksesta johtuen työntekijän henkilökohtaista palkanlisää leikataan, jos sellainen on. Leikkaus on maksimissaan 0,10 €/h. Mikäli lisää ei ole,

palkankorotus on 0,40 €/h

Taulukkopalkat:

I.....	10,73 €/h
II.....	12,08 €/h
III.....	13,11 €/h
IV.....	14,53 €/h
V.....	15,81 €/h
VI.....	16,97 €/h

Ammattitutkintolisä	0,45 €/h
Erikoisammattitutkintolisä	0,77 €/h
Iltavuoro	1,46 €/h
Yövuoro	2,76 €/h

Työntekijöiden edustajien korvaus ..... 72,11 €/kk

Tekstimuutokset

Vuorotyöhön uusia säännöksiä

Ennen työnantajan suorittamaa työajan poikkeavaa sijoittamista tai siirtämistä kartoitetaan ne vapaaehtoiset, joilla on mahdollisuus tehdä töitä säännöllisen työajan ulkopuolella. Työnantajalla on oikeus kartoituksen tehtyään päättää vuorotöiden teettämisestä huomioiden työntekijän työsuhteessa sovittu työaika.

Palkkiopalkkaus

Jatkossa palkkiopalkkausjärjestelmää voidaan käyttää vain Pintaurakoitsijat ry:n jäsenliikkeen töissä. Työstä tulee antaa kirjallinen selvitys sekä loppuselvytys työn päättyessä. Selvityksestä tulee ilmetä työn sisältö, työkohte, palkkion suuruus sekä takuupalkka.

Nokkamies

Nokkamiehtehtävistä on sovittava aina erikseen kirjallisesti ja työmaakohtaisesti. Tehtävään ryhtymisen tulee olla vapaaehtoista. Sopimuksessa tulee mainita ainakin tehtävien pääkohdat ja valtuudet, joilla nokkamiehen tehtäviin sitoutunut toimii. Nokkamies ei kuitenkaan ole työnantajan edustajan asemassa muihin työntekijöihin nähden.

Nokkamiehelle maksetaan urakka-työssä olevalle urakan keskituntiansion mukainen palkka tehtävien hoidon ajalta. Tuntityössä palkan tulee vastata vähintään palkkaryhmän V mukaista palkkaa, jonka lisäksi on mahdollista sopia nokkamieslisästä.

Sääolosuhteet

Jatkossa, jos työ keskeytyy sääesteen takia, työnantaja maksaa palkan työvuoron loppuun asti. Sääesteen jatkuessa ja sen estäessä työntöön kokonaisen työvuorokauden ajan työntekijälle maksetaan täyttä palkkaa (henkilökohtainen tuntipalkka) enintään 10 päivältä kalenterivuodesta. Työntekijällä on kuitenkin 1 omavastuupäivä vuoden aikana.

Osapuolten yhteisenä tavoitteena on sääesteiden välttäminen esimerkiksi suunnitelmalla työtjärjestystä yhteisesti huomioiden poikkeavien sääolosuhteiden mahdollisuus. Sääesteiden varalta työnantajan tulee pyrkiä selvittämään jo ennakoon, onko hänellä tarjota muuta työtä tai työmaata mahdollisen esteen ajaksi. Työmaalla tai yrityksessä on sovittava, miten sääesteestä ilmoitetaan.

Matkakustannusten korvaus matkatöissä

Matkoista, jotka tehdään työnantajan pyynnöstä, on sovittava etukäteen työnantajan kanssa. Työnantaja maksaa näistä matkoista todelliset matkakulut sovittun kulkuvälineen mukaisesti (oma auto/julkinen) tai järjestää kuljetuksen.

Mikäli matka tehdään työsuhteessa sovittuna työaika, matka-ajalta maksetaan työntekijän henkilökohtainen tuntipalkka. Matkoista sovittun työajan ulkopuolella maksetaan palkkaryhmän mu-

kainen palkka (enintään palkkaryhmä III).

Sairaus- ja tapaturma-ajan palkka

Yrityksissä on flunssatyypisissä, enintään 3 vuorokautta kestävässä sairauspoissaoloissa sovittava omatoimimenetelmä. Sopimus ei voi sisältää vaatimusta lääkärintodistuksesta. Sopimuksen on syytä olla kirjallisessa muodossa. Sairausajan yhden karenssipäivän työsuhte-ehto lyhenee vuodesta 6 kuukauteen.

Suojavaatetus

Työnantaja hankkii tarkkuutta vaativissa tehtävissä työskenteleville työn niin vaatiessa optisesti hiotut suojalasit, mikäli työterveyshuolto on todennut ne tarpeelliseksi.

Suojautumisohjeeseen lisätään määräys, jonka mukaan työssä käytettävät valjaat, köydet ja vyöt valitaan maali- ja kemikaalikestävyyden perusteella

Maalausalan työntekijän vuosilomia koskeva työehtosopimus

Suomeen lähetetyille työntekijöille maksetaan koko lomarahana (18,5 %) jokaisen tilinmaksun yhteydessä.

Työntekijöiden edustajat

Pääluottamusmiehellä, luottamusmiehellä ja työsuojeluvaltuutetulle tulee antaa tiedot toimialueellaan käytetystä työvoimasta aliurakoinnin ja vuokratyövoiman osalta kirjallisesti. Tietojen tulee olla käytettävissä töiden alkaessa.

MAA- JA VESIRAKENNUSALA

Sopimuskausi on 1.5.2018–30.4.2020.

Palkankorotukset

Palkkoja korotetaan 1.6.2018 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta yleiskorotuksella, jonka suuruus on 30 senttiä tunnille. Taulukkopalkkoja korotetaan 40 senttiä tunnille. Suorituspalkkoja (urakka- ja tuotantopalkat) korotetaan 1,7 prosentilla.

Keskeneräisiä urakoita korotetaan 1,7 %:lla urakan jäljelle oleville tunneille.

Taulukkopalkkojen yleiskorotusta suuremmasta korotuksesta johtuva henkilökohtaisen palkan korotus ei saa olla yleiskorotusta suurempi muuten kuin siinä tapauksessa, että henkilökohtaisen palkan korottaminen johtuu yksistään taulukkopalkan noususta.

Käytännön palkkojen korotus toteutetaan leikkaamalla työntekijän työkohtaista lisää siten, että aikapalkan korotukseksi tulee yleiskorotuksen suuruus 30 senttiä. Jos työkohtaista lisää ei leikata tai voida leikata, palkankorotuksen suuruus on enintään 40 senttiä. Työntekijän palkan pitää olla uuden taulukkopalkan suuruisen lisättynä työehtosopimuksen mukaisella työkohtaisella lisällä.

Perustuntipalkat 1.6.2018 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta

Palkkaryhmä	Perustuntipalkka €/h
I.....	11,17
II.....	12,09
III.....	12,98
IV.....	13,99
V.....	15,07
VI.....	16,31

Rahamääräiset lisät nousevat 1.6.2018 lä-

hinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 1,7 prosenttia.

Poikkeavien työaika korvaaminen

iltavuoro- ja iltatyölisä	1,24 €/h
yövuoro- ja yötyölisä	2,33 €/h

Työkohtaiset lisät ajoneuvonosturin-, nostokoriauton ja kurottajankuljettajille sekä tunneli- ja kalliosuojatöissä

Ajoneuvonosturinkuljettajan työkohtainen lisä	
Nostokyky Työkohtaisen lisän suuruus €/h	
30 tn tai alle.....	1,26
yli 30 tn, mutta alle 70 tn.....	1,60
yli 70 tn, mutta alle 140 tn.....	1,76
yli 140 tn, mutta alle 200 tn.....	1,98
200 tn ja yli	2,30

Nostokoriautonkuljettajan ja kurottajankuljettajan työkohtainen lisä

Nostokorkeus Työkohtaisen lisän suuruus €/h	
20 m tai alle.....	1,26
yli 20 m, mutta alle 60 m	1,60
60 m tai yli	1,76
Tunneli- ja kalliosuojatöiden lisä.....	1,16 €/h

Työehtosopimus hoidon alueurakoinnin työaika määräyksistä (Korotukset tulevat voimaan 1.10.2018)

Lauantaillisiä	3,47 €/h
Varallaolokorvaus 23,24 €/varallaolovuorokausi	

Työntekijöiden edustajien erilliskorvauksia korotetaan 1.6.2018 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta koko sopimuskaudelle 3,4 prosentilla. Työntekijöiden edustajien erilliskorvauksia ei koroteta vuoden 2019 palkankorotuksen yhteydessä.

Luottamusmies

8–50 työntekijää 33,28 €/2 viikon tilijakso
51–100 työntekijää 41,60 €/2 viikon tilijakso
yli 100 työntekijää 62,37 €/2 viikon tilijakso

Työpaikkakohtainen luottamusmies

25 työntekijää tai enemmän 33,28 €/2 viikon tilijakso
Työsuojeluvaltuutettu
8–50 työntekijää 33,28 €/2 viikon tilijakso
51–100 työntekijää 41,60 €/2 viikon tilijakso
yli 100 työntekijää 62,37 €/2 viikon tilijakso

Yleiskorotus 1.6.2019

Palkkoja korotetaan 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta yleiskorotuksella, jonka suuruus on 30 senttiä tunnille. Taulukkopalkkoja korotetaan 40 senttiä tunnille. Suorituspalkkoja (urakka- ja tuotantopalkat) korotetaan paikallisen sopimisen, joustavien työaikaisten ja digitaalisten apuvälineiden kokeilun perusteella aiheutuvan työn tuottavuuden lisääntymisen perusteella 2,0 prosentilla.

Keskeneräisiä urakoita korotetaan 1,7 %:lla urakan jäljelle oleville tunneille.

Taulukkopalkkojen yleiskorotusta suuremmasta korotuksesta johtuva henkilökohtaisen palkan korotus ei saa olla yleiskorotusta suurempi muuten kuin siinä tapauksessa, että henkilökohtaisen palkan korottaminen johtuu yksistään taulukkopalkan noususta.

Käytännön palkkojen korotus toteutetaan leikkaamalla työntekijän työkohtaista lisää siten, että aikapalkan korotukseksi tulee yleiskorotuksen suuruus 30 senttiä. Jos työkohtaista lisää ei leikata tai voida leikata, palkankorotuksen suuruus on enintään 40 senttiä. Työntekijän palkan pitää olla uuden taulukkopalkan suurui-

nen lisättynä työehtosopimuksen mukaisella työkohtaisella lisällä.

Perustuntipalkat 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta

Palkkaryhmä	Perustuntipalkka €/h
I.....	11,57
II.....	12,49
III.....	13,38
IV.....	14,39
V.....	15,47
VI.....	16,71

Rahamääräiset lisät nousevat 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 1,7 prosenttia.

Poikkeavien työaika korvaaminen

iltavuoro- ja iltatyölisä.....	1,26 €/h
yövuoro- ja yötyölisä	2,37 €/h

Työkohtaiset lisät ajoneuvonosturin-, nostokoriauton ja kurottajankuljettajille sekä tunneli- ja kalliosuojatöissä

Ajoneuvonosturinkuljettajan työkohtainen lisä	
Nostokyky Työkohtaisen lisän suuruus €/h	
30 tn tai alle.....	1,28
yli 30 tn, mutta alle 70 tn.....	1,63
yli 70 tn, mutta alle 140 tn.....	1,79
yli 140 tn, mutta alle 200 tn.....	2,01
200 tn ja yli	2,34

Nostokoriautonkuljettajan ja kurottajankuljettajan työkohtainen lisä

Nostokorkeus Työkohtaisen lisän suuruus €/h	
20 m tai alle.....	1,28
yli 20 m, mutta alle 60 m	1,63
60 m tai yli	1,79
Tunneli- ja kalliosuojatöiden lisä.....	1,18 €/h

Työehtosopimus hoidon alueurakoinnin työaika määräyksistä (korotukset tulevat voimaan 1.10.2019)

Lauantaillisiä	3,53 €/h
Varallaolokorvaus	23,64 €/varallaolovuorokausi

Sairausajan palkan määrä

Sairausajan palkka maksetaan työntekijän keskituntiansion perusteella. Keskituntiansio lasketaan jakamalla työntekijän sairastumispäivää edeltävän 6 kuukauden säännöllisen työajan ajalta ansaittu palkka tehdyillä tunneilla. Mikäli työsuhte on kestänyt alle 6 kuukautta, laskentajakso on työsuhteen pituinen.

Omailmoitusmenettely

Yrityksissä on flunssatyypisissä enintään 3 vuorokautta kestävässä sairauspoissaoloissa sovittava omatoimimenetelmä. Sopimus ei voi sisältää vaatimusta lääkärintodistuksesta. Sopimuksen on syytä olla kirjallisessa muodossa. Mikäli omailmoitusmenettelystä ei ole sovittu, työnantaja tai tämän edustaja hyväksyy työntekijän ilmoituksen selvitykseksi työkyvyttömyydestä flunssatyypisissä enintään kolme vuorokautta kestävässä sairauspoissaoloissa. Tässä tapauksessa omailmoitukseen noudatetaan seuraavia sääntöjä:

- Työntekijän on ilmoitettava sairauspoissaolostaan omalle esimiehelleen välittömästi tai viimeistään ennen työvuoron alkua. Ellei ilmoitusta ole tehty ennen työvuoron alkua, poissaolon ajalta ei makseta sairausajan palkkaa.
- Työnantaja voi perustellusta syystä, mm. silloin kun työntekijällä on useita toistuvia sairauspoissaoloja, vaatia työkyvyttömyyden osoitukseksi lääkärintodistusta.
- Omailmoitusmenettelyä ei sovelleta vuosiloman aikana.

Osapuolet suosittelivat, että sovittaessa omailmoitusmenettelystä, paikalliseen sopimukseen sisällytetään menettelytavat alle 10-vuotiaan lapsen tilapäisestä hoidosta aiheutuvista poissaoloista. Karenssipäivän poistumisen edellytyksenä oleva työsuhteen pituus lyhennetään 6 kuukauteen.

Terveystarkastukset

Säännöllisellä työajalla järjestetystä terveystarkastuksesta korvataan ansionmenetys terveystarkastuksen ajalta ja matka-ajalta työntekijän menettämien säännöllisten työtuntien mukaan sairausajan palkkaa koskevien määräysten mukaisesti. Lisäksi korvataan välttämättömät matkakustannukset.

Säännöllisen työajan ulkopuolella järjestetystä terveystarkastuksesta maksetaan terveystarkastukseen kuuluvalta ajalta perustuntipalkka, kuitenkin enintään 2 tuntia. Lisäksi korvataan välttämättömät matkakustannukset, mikäli työntekijä matkustaa terveystarkastukseen vapaa-päivänään.

Matkakustannusten korvaukset

Työnantaja järjestää työntekijän käyttöön korvausta paikalliset olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisen majoituksen.

Mikäli kyseessä ei ole matkustajakoti-/hotellimajoitus, majoitustilassa tai sen välittömässä läheisyydessä tulee olla ruoanlaitto- ja peseytymismahdollisuus.

Majoitus on pääsääntöisesti järjestettävä siten, että työntekijällä on oma huone yöpymistä varten.

Pääsäännöstä voidaan poiketa, mikäli oman huoneen järjestäminen on olosuhteista johtuen mahdotonta tai oman huoneen järjestäminen aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia. Asia on todettava yhteisesti luottamusmiehen tai majoittuvien työntekijöiden kanssa ennen majoituksen alkamista.

Yrityksessä voidaan laatia kirjalliset majoitusmääräykset, joissa määritellään majoituksen järjestämisedellytykset ja muut majoittumista koskevat yksityiskohdat.

Mikäli on sovittu, ettei työnantaja järjestä työntekijälle majoitusta, työntekijälle maksetaan päivärahan lisäksi yöpymisrahaa 12 euroa.

Osapuolet toteavat yhteisenä tulkintanaan, että mikäli rakennustyömaata varten perustetaan tilapäismajoitus (pysyväluonteinen parakkikyliä), tällaisen majoituksen on tasoltaan vastattava kulloinkin voimassa olevan Rakennusalan työehtosopimuksen majoitustyömaata koskevia määräyksiä. Majoitustyömaata koskevien määräysten rikkomisesta ei voida vaatia työtuomioistuimessa työehtosopimuslain mukaista hyvityssakkoa.

Muussa majoituksessa noudatetaan maa- ja vesirakennusalan työehtosopimuksen majoitusmääräyksiä.

Työ ulkomailla

Työntekijällä on oikeus Verohallinnon kulloinkin voimassa olevan päätöksen mukaiseen työskentelyyn ulkomaanpäivärahaan.

Työnantaja kustantaa työntekijälle matkat työkohteeseen ja takaisin työntekijän kotipaikkakunnalta ulkomaan komennuksen alkaessa ja päättyessä. Muista työnantajan kustantamista kotimatkoista, matkustusajan palkasta sekä matkakustannusten korvaamisesta työskentelypaikkakunnalla työnantaja ja työntekijä sopivat erikseen.

Työnantaja antaa työntekijän käyttöön korvausta paikalliset olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisen asunnon.

Koulutus sopimus

Ammatillinen koulutus

Ammatillisen koulutuksen tai ammattiin liittyvien koulutustilaisuuksien osalta maksetaan seuraavasti:

Säännöllisenä työaikana tapahtuvan koulutuksen osalta

- korvataan koulutuksen aiheuttamat suoranaiset kustannukset sekä
  - maksetaan säännöllisen työajan ansionmenetys kurssi- ja matka-ajan osalta.
- Säännöllisen työajan ulkopuolella tapahtuvan koulutuksen osalta
- korvataan koulutuksen aiheuttamat suoranaiset kustannukset sekä
  - maksetaan perustuntipalkka tai annetaan vastaava vapaa kurssiajan osalta, kuitenkin enintään kahdeksalta tunnilta koulutuspäivää kohti. Matkoihin käytetyltä ajalta ei makseta korvausta.

Se, että kysymyksessä on tässä tarkoitettu koulutus, todetaan ennen koulutustilaisuuteen ilmoittautumista.

Suoranaisilla kustannuksilla tarkoitetaan matkakustannuksia, kurssimaksuja, kustannuksia kurssiohjelman mukaisesta opetusmateriaalista, internaattikurssien täysihoitomaksua ja muiden kuin internaattikurssien osalta työehtosopimuksen mukaan määräytyviä matkakustannusten korvauksia.

INFRA ry:n ja Rakennusliitto ry:n väliset työryhmät

Vuosilomapalkka

Prosenttiperusteinen (18,5 %) vuosilomapalkka otetaan käyttöön 1.4.2020 alkavan lomanmääräytymisvuoden alussa. INFRA ry ja Rakennusliitto ry perustavat työryhmän, joka selvittää 30.11.2019 mennessä prosenttiperusteisen lomapalkan kustannusvaikutukset ja muut yksityiskohdat huomioiden vuosilomalain muutokset. Muutokset toteutetaan kustannusneutraalisti työryhmässä sovittavalla tavalla.

Mikäli osapuolet eivät pääse yksimielisyyteen, vuosilomapalkkaa koskevat työehtosopimusmääräykset jäävät ennalleen.

Työaika

INFRA ry ja Rakennusliitto ry perustavat työryhmän, joka selvittää työehtosopimuksen ja työaikalain mahdollisuudet erilaisiin työaikajärjestelyihin. Työryhmässä laaditaan lisäksi tarvittaessa soveltamisohjeet ja mallit.

Työryhmä selvittää lisäksi hoidon alueurakoinnin työaikamääräysten muutostarpeet.

Jatkuva kaksi- ja keskeytymättömän kolmivuorotyön

INFRA ry ja Rakennusliitto ry perustavat työryhmän, joka selvittää työehtosopimuskauden aikana jatkuvan kaksi- ja keskeytymättömän kolmivuorotyön työehtosopimuksen muutostarpeet ja laatii tarvittavat kirjaukset seuraavaan työehtosopimukseen. Työryhmä selvittää erityisesti jatkuvan kaksi- ja keskeytymättömän kolmivuorotyön työehtosopimuksen soveltamisalaan liittyvät laajennustarpeet sekä työaikaan ja taukoihin liittyvät kysymykset.

Palkkausjärjestelmän kehittäminen

INFRA ry ja Rakennusliitto ry perustavat toimistojen välisen valmistelevan työryhmän pohtimaan palkkausjärjestelmän kehittämistä.

Matkakustannusten korvaukset

INFRA ry ja Rakennusliitto ry perustavat työryhmän, joka laatii soveltamisohjeen työehtosopimuksen majoitustekstistä sekä malleja kirjalliseksi majoitusmääräykseksi.

Luottamus henkilöille annettavat tiedot

Päälouottamusmiehelle, luottamusmiehelle ja työsuojeluvaltuutetulle tulee antaa tiedot toimialueellaan käytetystä työvoimasta aliurakoinnin ja vuokratyövoiman osalta kirjallisesti. Tietojen tulee olla käytävissä töiden alkaessa.

Tutustu työelämään ja tienaa -suositukset

Kaikilla työehtosopimusaloilla hyväksytään noudatettavaksi viimeistä keskusjärjestöjen allekirjoittamaa Tutustu työelämään ja tienaa -suositusta.

Harjoittelijat ja opiskelijat

Osapuolten välillä 26.3.2009 allekirjoitettu koulutus- ja harjoittelupaikkoja koskeva ohje uudistetaan olemaan voimassa tes-kauden ajan.

RAKENNUSTUOTETEOLLISUUS

Palkankorotukset

Palkkoja korotetaan lähinnä 1.6.2018 alkavan palkanmaksukauden alusta 30 sentin yleiskorotuksella. Taulukkopalkkoja korotetaan lähinnä 1.6.2018 alkavan palkanmaksukauden alusta 40 senttiä.

Yleiskorotus on siis 30 senttiä. Yleiskorotus maksetaan kaikille työntekijöille. Työntekijälle maksettava korotus ei saa olla yleiskorotusta suurempi muuten kuin siinä tapauksessa, että henkilökohtaisen palkan korottaminen johtuu ystään taulukkopalkan noususta.

Työnvaativuusluokituksen mukaiset työkohtaiset tuntipalkat ovat lähinnä 1.6.2018 alkavan palkanmaksukauden alusta lukien seuraavat:

Työnvaativuusluokka / senttiä	
1.....	1002
2.....	1046
3.....	1092
4.....	1141
5.....	1192
6.....	1245
7.....	1299

Nuorten työntekijöiden tuntipalkat ovat lähinnä 1.6.2018 alkavan palkanmaksukauden alusta lukien seuraavat:

alle 17-vuotiaat.....	853
alle 18-vuotiaat.....	891

Rahamääräisiä lisä korotetaan 1,7 %. Työehtosopimuksen 14 §:n mukaiset erilliset lisät ovat lähinnä 1.6.2018 alkavan palkanmaksukauden alusta lukien seuraavat:

- vuorolisän määrä on iltavuorossa 135 senttiä tunnilta ja yövuorossa 233 senttiä tunnilta.
- olosuhdelisän määrä on 69 senttiä tunnilta,
- kaivoslisän määrä on 213 senttiä tunnilta.

Palvelusaikalisien määrät ovat 1.6.2018 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palveluksessa oloaika	lisän määrä
Yli 5 vuotta.....	27 senttiä tunnilta
Yli 10 ".....	33 "
Yli 15 ".....	39 "
Yli 20 ".....	44 "
Yli 25 ".....	50 "
Yli 30 ".....	56 "
Yli 35 ".....	63 "

Ulkomaalaisen vuokratyöntekijän vähimmäispalkka on 1.6.2018 alkaen 11,41 euroa tunnille.

Yrityksen tai alueyksikön päälouottamusmiehelle ja työsuojeluvaltuutetulle,

joka on Rakennusliiton jäsen, maksetaan työehtosopimuksen 29 §:n mukaista erilliskorvausta sen mukaan montaako työntekijää hän edustaa.

Työntekijöiden edustajien erilliskorvauksia korotetaan koko sopimuskaudelle 3,4 prosentilla.

Erilliskorvaukset ovat lähinnä 1.6.2018 alkavan palkanmaksukauden alusta lukien seuraavat:

Edustettavien työntekijöiden määrä	kuukaudessa	euroa
10–50 työntekijää	72,11	
51–100 työntekijää	90,12	
Yli 100 työntekijää	135,12	

Suorituspalkkoja korotetaan 1,7 prosentilla.

Keskeneräisiä urakoita korotetaan 1,7 %:lla urakan jäljellä oleville tunneille.

Vuonna 2019 palkkoja korotetaan lähinnä 1.6.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta 30 sentin yleiskorotuksella.

Taulukkopalkkoja korotetaan lähinnä 1.6.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta 40 senttiä.

Työnvaativuusluokituksen mukaiset työkohtaiset tuntipalkat ovat lähinnä 1.6.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta lukien seuraavat:

Työnvaativuusluokka / senttiä	
1.....	1042
2.....	1086
3.....	1132
4.....	1181
5.....	1232
6.....	1285
7.....	1339

Nuorten työntekijöiden tuntipalkat ovat lähinnä 1.6.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat:

alle 17-vuotiaat.....	893 senttiä
alle 18-vuotiaat.....	931 senttiä

Rahamääräisiä lisä korotetaan 1,7 prosenttia.

Työehtosopimuksen 14 §:n mukaiset erilliset lisät ovat lähinnä 1.6.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat:

- vuorolisän määrä on iltavuorossa 137 senttiä tunnilta ja yövuorossa 237 senttiä tunnilta
- olosuhdelisän määrä on 70 senttiä tunnilta
- kaivoslisän määrä on 216 senttiä tunnilta.

Palvelusaikalisien määrät ovat 1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palveluksessa oloaika	lisän määrä
Yli 5 vuotta.....	28 senttiä tunnilta
Yli 10 ".....	33 "
Yli 15 ".....	40 "
Yli 20 ".....	44 "
Yli 25 ".....	51 "
Yli 30 ".....	57 "
Yli 35 ".....	64 "

Työntekijöiden edustajien erilliskorvauksia ei koroteta vuonna 2019.

Keskeneräisiä urakoita korotetaan 1,7 %:lla urakan jäljellä oleville tunneille.

Suorituspalkkoja (urakka- ja tuotantopalkat) korotetaan paikallisen sopimuksen, joustavien työaikojen ja digitaalisten apuvälineiden kokeilun perusteella aiheutuvan työn tuottavuuden lisääntymisen perusteella 2,0 prosentilla.

Aikapalkat

Työehtosopimuksen mukaisia aikapalkkoja on korotettava siten kuin edellä on sanottu. Taulukkopalkkojen yleiskorotusta suuremmasta korotuksesta johtuva henkilökohtaisen palkan korotus ei saa olla yleiskorotusta suurempi muuten kuin siinä tapauksessa, että henkilökohtaisen palkan korottaminen johtuu yksistään taulukkopalkan noususta.

Jos työnvaativuusluokkapalkan korotus vuonna 2018 tai 2019 johtaa yleiskorotusta suurempaan kokonaispalkan korotukseen, leikataan työntekijän aikapalkkaosuutta tuon läpilyönnin määrällä tai otetaan käyttöön negatiivinen aikapalkkaosuus. Palkankorotus on 30 senttiä vuonna 2018 ja 30 senttiä vuonna 2019.

Esimerkki 1

Työntekijälle maksettava henkilökohtainen aikapalkka (HAP) muodostuu työkohtaisesta palkasta (TKO), henkilökohtaisesta palkanosuudesta (HKO) ja mahdollisesta aikapalkkaosuudesta (APO). Työn vaativuusluokka on 4.

4 VL	vanha HAP (snt)	uusi HAP (snt)
TKO	1101	1141
HKO 14%	154	160
APO	50	34 (50)
HAP	1305	1335 (1351)

Jos esimerkissä aikapalkkaosuus säilyisi entisen suuruisena, työntekijän henkilökohtainen aikapalkka nousisi (suluisa olevat luvut) enemmän kuin 30 senttiä tunnille, leikataan työntekijän aikapalkkaa tuon läpilyönnin määrällä eli 16 sentillä. Työntekijän palkka nousee 30 senttiä.

Rakennusliitto ry:n ja Rakennustuoteteollisuuden yhteinen kanta on, että henkilökohtainen aikapalkka voi joissakin tapauksissa olla myös pienempi kuin peruspalkka (peruspalkka = työkohtainen palkka + henkilökohtainen palkanosuus). Mikäli aikapalkkaosuutta ei ole tai se ei riitä korjaamaan läpilyöntiä, voi aikapalkkaosuus tällaisessa tapauksessa muodostua myös negatiiviseksi, jotta henkilökohtainen aikapalkka ei nouse enempää kuin 30 senttiä.

Esimerkki 2

Työntekijän peruspalkka (PP) muodostuu työkohtaisesta palkasta (TKO) ja henkilökohtaisesta palkanosuudesta (HKO). Tässä esimerkissä työntekijällä ei ole aikapalkkaosuutta ja työn vaativuusluokka on 4.

4 VL	vanha HAP (snt)	uusi HAP (snt)
TKO	1101	1141
HKO 14%	154	160
PP	1255	1301
APO	0	-16
HAP	1255	1285

Koska esimerkissä työntekijän henkilökohtainen aikapalkka nousisi enemmän kuin 30 senttiä tunnille ja aikapalkkaosuus on jo aiemminkin ollut nolla, merkitään aikapalkkaosuudeksi negatiivinen luku. Tässä tapauksessa siis henkilökohtainen aikapalkka on pienempi kuin peruspalkka. Palkankorotus on 30 senttiä.

Esimerkki 3

Taulukkopalkkojen yleiskorotusta suuremmasta korotuksesta johtuva henkilökohtaisen palkan korotus ei saa olla yleiskorotusta suurempi muuten kuin siinä tapauksessa, että henkilökohtaisen palkan korottaminen johtuu yksistään taulukkopalkan noususta.

2 VL	vanha palkka	uusi palkka
TKO	1006	1046

Esimerkissä henkilökohtainen aikapalkka nousisi 40 senttiä tunnille. Taulukkopalk-

ka lyö läpi, koska henkilökohtaista palkanosaa ei ole määritelty.

Suorituspalkat

Uusien palkkamääräysten voimaantulon jälkeen käytäntöön otettavien uusien urakkahintojen, osaurakka- ja tuotantopalkkiotyöhinnittelujen tulee perustua sanottuna päivänä voimaan tuleviin hinnoitteluperusteisiin.

Osaurakoissa ja tuotantopalkkiotöissä palkankorotus voidaan toteuttaa korotamalla vain palkan kiinteää osaa tai vain palkan liikkuvaa osaa tai korottamalla molempia siten, että ansioon saadaan yleiskorotuksen edellyttämä korotus tunnilta.

Tuotantopalkkiojärjestelmissä, joissa taulukkopalkkojen korotus aiheuttaa yleiskorotusta suuremman henkilökohtaisen palkan korotuksen, voidaan käyttää aiemmin käytössä olleita taulukkopalkkoja kuitenkin niin, että uudet tuotantopalkkiopalkat nousevat yleiskorotuksen verran.

Ellei osaurakoiden palkankorotuksen toteuttamisesta päästä paikallisesti yksimielisyyteen, sisällytetään kumpaankin palkanosaan osa yleiskorotuksesta osien suhteessa.

Keskituntiansion korotus

Käytettäessä työehtosopimuksen voimaantulon jälkeen neljännesvuosittain laskettavaa keskituntiansiota, on sitä korotettava siten, että siinä tulee huomioon otetuksi yleiskorotus siltä osin kuin tämä ei sisälly keskituntiansioon.

Sopimuksen voimaantullessa noudatetaan säännönmukaisesti vuorotyöntekijöinä työskentelevien työntekijöiden vuorolisien korotukseen yllä mainittua periaatetta.

Ylimenosaännös

Uuden työehtosopimuksen edellyttämät suorituspalkkatyön hinnoitteluperusteiden ja ohjetuntipalkkojen tarkistukset ja näistä mahdollisesti aiheutuvat työpalkkojen ylimääräiset korotukset on suoritettava niin pian kuin se laskentateknisesti on mahdollista, kuitenkin viimeistään 2 kuukauden kuluessa korotusten voimaantulosta.

Ylimenokautena maksetaan entiset aika- ja suorituspalkat yleiskorotuksella korotettuina. Lopullisten tarkistusten tulua suoritetuiksi maksetaan mahdollinen palkan lisä taannehtivasti edellä mainitusta ajankohdasta lukien.

Sovitut tes-muutokset

Työehtosopimuksen osana noudatetaan seuraavia Rakennusliitto ry:n ja Rakennustuoteteollisuus RTT:n välillä solmittuja sopimuksia:

Yleissopimus

Irtisanomissuojaa ja lomautusta koskeva yleissopimus soveltamisohjeineen

Lomapalkkasopimus

Edellä luetellut sopimukset pohjautuvat keskusjärjestöjen välillä solmittuihin ja EK:n 15.2.2017 irtisanomisiin keskusjärjestösopimuksiin. Sopimuksia tulkittaessa on voimassa keskusjärjestösopimuksia koskeva tulkintakäytäntö soveltuvin osin.

Tuottavaa ja kannustavaa palkkausta koskeva paikallinen sopiminen

Rakennusalalla voidaan työntekijän tai työntekijäryhmän kanssa sopia tuottavasta ja kannustavasta palkkauksesta. Sopimuksessa voidaan sopia muun muassa seuraavista asioista:

- sopimuksen kohteena olevan työn tavoiteaikataulu,
- työtä koskevista työaikajärjestelyistä;

- työn sujuvuuden ja tuottavuuden parantamiseksi voidaan keskelle viikkoa osuvana arkipyhänä tehdä töitä. Pitämättömän arkipyhän korvataan vapaa-aikana tai rahana työaikalain mukaisesti eikä erillistä arkipyhäkorvausta makseta.
- Tuottavaa ja kannustavaa palkkausta koskevassa sopimuksessa voidaan sopia työehtosopimuksen ja työaikalain mahdollistamista työajan joustoista kuten liukuvasta työajasta ja keskimääräisestä työajasta.
- Työn lopputulokselta edellytettävä laatu
- Työssä käytettävän materiaalin määräästä ja laadusta
- Palkkion suuruus ja edellä mainittujen tekijöiden vaikutus palkkion suuruuteen
- Palkkion maksamisen ajankohta
- Takuupalkasta, joka maksetaan siinäkin tapauksessa, että sovitut tavoitteet tai työ ei valmistunut työntekijästä tai työntekijöistä riippumattomista syistä johtuen.

Työehtosopimusosapuolet ovat valmiita parantamaan alan tuottavuutta yhteisin toimenpitein, esimerkiksi yhteisin koulutustilaisuuksin, joissa opastetaan tuottavien ja kannustavien palkkausjärjestelmien sekä joustavien työaikojen käyttöön.

Tes-työryhmät

Rakennustuoteteollisuuden palkkausjärjestelmä

Osapuolet ovat sopineet rakennustuoteteollisuuden palkkausjärjestelmän uudistamisesta. Yritykset voivat ottaa uuden järjestelmän koekäyttöön 31.10.2018 alkaen. Työntekijät sijoitetaan eri palkkaryhmiin seuraavasti:

1. Aloitteleva työntekijä

Rakennustuoteteollisuusalan aloitteleva työntekijä suorittaa töitä, jotka eivät edellytä aikaisempaa alan käytännön kokemusta. Työstä annetut ohjeet ovat selkeitä ja itsenäisiä harkintatilanteita esiintyy vain harvoin. Alan ammatillisessa koulutuksessa olevat henkilöt, jotka opiskelun ohessa myös työskentelevät sekä lomiensa aikana työskentelevät rakennustuoteteollisuuden opiskelijat kuuluvat tähän palkkaryhmään.

Nuorten, alle 18-vuotiaiden ohjetuntipalkat eivät koske alan ammatillisessa koulutuksessa olevia tai sen suorittaneita.

2. Vähän kokemusta omaava työntekijä

Vähän rakennustuoteteollisuusalan kokemusta omaava työntekijä suorittaa sellaisia tuotannon töitä, joissa hänen omalla harkinnallaan on merkitystä työn onnistumiselle, mutta harkintatilanteita ei esiinny jatkuvasti. Suoritettavat työt edellyttävät työskentelyä ja työkokemusta rakennustuoteteollisuuden tehtävistä. Työntekijä suoriutuu ilman jatkuvaa opastusta avustavista töistä.

3. Aloitteleva ammattilainen

Rakennustuoteteollisuusalan aloitteleva ammattilainen suorittaa jo itsenäisesti tuotannon töitä, joissa häneltä edellytetään valppautta. Työssä esiintyvät häiriöt vaikuttavat muuhun tuotantoon.

4. Ammattilainen

Rakennustuoteteollisuusalan ammattilainen suorittaa itsenäisesti monipuolisia tuotannon tai kunnossapidon töitä, joissa häneltä edellytetään itsenäistä harkintaa ja päätöksentekoa sekä tarkkaavaisuutta. Keskeytyksillä voi olla suuri merkitys muuhun tuotantoon. Tähän palkkaryh-

mään kuuluvat perusammattitaidon hankineet ammattilaiset.

5. Kokenut ammattilainen

Rakennustuoteteollisuusalan kokenut ammattilainen suorittaa tuotannon tai kunnossapidon töitä, joissa häneltä edellytetään suurta valppautta, sillä häiriöillä voi olla välitön merkitys muulle tuotannolle ja ne voivat aiheuttaa tuotannon menetyksiä. Työntekijä suorittaa itsenäisesti ja monipuolisesti edellä mainittuja tehtäviä tai suoriutuu itsenäisesti ja monipuolisesti useimmista rakennustuoteteollisuuden ammattilaisen tehtävistä. Tähän palkkaryhmään kuuluvat vaativat tuotannon työt hallitsevat kokeneet ammattilaiset.

6. Alan erittäin kokenut ammattilainen

Rakennustuoteteollisuusalan erittäin kokenut ammattilainen suorittaa sellaisia vaativia töitä, joissa vastataan itsenäisesti toiminnasta, jolla on keskeinen merkitys yksikön häiriöttömälle toiminnalle ja prosessin sujuvuudelle ja/tai monipuolista ammattitaitoa vaativista kunnossapito-tehtävistä. Työ voi sisältää työtehtävien organisoimista. Erittäin kokeneen ammattilaisen tehtäviin voi kuulua myös muiden henkilöiden työtehtävien organisoimista, ohjausta ja/tai valvontaa. Tähän palkkaryhmään kuuluvat vaativimmatkin ammattinsa työt hallitsevat erittäin kokeneet työntekijät.

Palkkaryhmiin sijoittaminen

Työnantaja sijoittaa työntekijän yllämainittuihin palkkaryhmiin työsuhteen alkajalla. Koeajan päättyessä palkkaryhmää voidaan tarkistaa.

Palkkaryhmä voi muuttua, mikäli työntekijä on jostain syystä pysyvästi kykenemättömän tekemään palkkaryhmänsä edellyttämiä töitä.

Palkkaryhmä voi muuttua, mikäli työntekijän korkeampaa palkkaryhmittelyä edellyttämä työ pysyvästi loppuu. Tällöin palkkaryhmä on uuden työn mukainen.

Palkkaryhmittelyä sovelletaan myös yrityksen käytössä oleviin vuokratyöntekijöihin.

Henkilökohtainen palkanosuus

Työntekijän henkilökohtainen tuntipalkka muodostuu palkkaryhmittelyyn perustuvasta palkasta ja henkilökohtaisesta palkanosasta, joka on määrältään vähintään 1 sentti. Henkilökohtainen tuntipalkka on työntekijän aikatyössä maksettava vähimmäispalkka.

Henkilökohtainen palkanosuus määritetään työsuhteen alussa ja sitä tarkistetaan viimeistään koeajan päättyessä työn kannalta merkityksellisten tekijöiden perusteella. Näitä ovat muun muassa ammatinhallinta, säännöllisyys, huolellisuus sekä monipuolisuus.

Työntekijän henkilökohtainen palkanosuus ei voi laskea. Työntekijän palkkaryhmän noustessa henkilökohtainen palkanosa säilyy muuttumattomana.

Palkkausjärjestelmää uudistava työryhmä

Uuden palkkausjärjestelmän kokeiluista on sovittu työehtosopimuksessa. Sitä varten perustetaan työryhmä, joka kehittää palkkausjärjestelmää, laatii ohjeistuksen ja ohjaa niitä yrityksiä, jotka haluavat ottaa uuden palkkausjärjestelmän käyttöön. Palkkausjärjestelmän koekäyttö voidaan aloittaa 31.10.2018 jälkeen. Ennen käyttöönottoa yrityksen palkanlaskentajärjestelmiin on tehtävä tarvittavat muutokset ja ne on perusteellisesti testattava. Palkkausjärjestelmän käyttöönotosta sovitaan paikallisesti.

Seuraavien työehtosopimusneuvotte-
lujen aikana osapuolet käsittelevät järjes-
telmässä havaitut mahdolliset puutteet ja
korjaustarpeet.

Uusi palkkausjärjestelmä otetaan työ-
ehtosopimuksen osaksi ja se tulee voi-
maan 6 kuukauden kuluessa seuraavan
sopimuskauden alusta. Tällöin myös ne
yritykset, jotka eivät ole aikaisemmin ot-
taneet uutta palkkausjärjestelmää käyt-
töön, siirtyvät uuteen järjestelmään, ellei
yrityksessä ole käytössä työehtosopimuk-
sen nojalla sovittu suorituspalkkausjärjes-
telmä.

Mikäli yrityksessä on siirrytty koe-
käyttämään uutta palkkausjärjestelmää,
mutta palkkausjärjestelmää ei oteta sellai-
senaan osaksi yleissitovaa rakennustuote-
teollisuuden työehtosopimusta, jäävät yri-
tyksissä sovitut, tämän kokeilujakson ai-
kana käyttöön otetut palkkausjärjestelmät
voimaan paikallisina sopimuksina. Nämä
paikalliset sopimukset voidaan irtisanoa
työehtosopimuksen määräysten mukai-
sesti.

Palkkausjärjestelmämuudistus toteute-
taan ilman kustannusvaikutuksia, eikä ke-
nenkään palkka uuteen järjestelmään siir-
tymisen johdosta nouse tai laske.

Työryhmän rajauksia

Uudesta palkkausjärjestelmästä sovittaes-
sa tulee huomioida mahdolliset vaikutuk-
set ainakin nykyisen tessin 11–15 §:n
säännöksiin. Yksityiskohdat sovitaan työ-
ryhmässä. Työryhmässä tarkastellaan eri-
tyisesti vaikutukset suorituspalkkausmää-
räyksiin.

Nykyisen rakennustuoteollisuuden
työehtosopimuksen 11 §:n mukaisia työn-
vaativuusluokituksia ei enää tehdä.

Palkkaryhmäpalkat ovat rakennustuote-
teollisuuden työntekijöiden vähimmäis-
palkkoja eikä yrityskohtaisilla palkkaus-
järjestelmillä voida näitä alittaa. Suoritus-
palkkatyössä tarkastelujaksona on palk-
kakausi.

Palkkausjärjestelmämuutoksella ei
ole vaikutusta yrityksessä voimassaole-
van työehtosopimuksen mukaisesti sovit-
tuihin suorituspalkkausjärjestelmiin tai
muihin paikallisesti sovituihin yrityskeh-
tisiin palkkausjärjestelmiin.

Siirtymäsäännöt

Kun yrityksessä siirrytään uuteen palk-
kausjärjestelmään ja työntekijät sijoite-
taan palkkaryhmiin, ei kenenkään palkka
uuden palkkaryhmämäärityksen myötä
nouse eikä laske. Työntekijän uuden palk-
karyhmän ylittävä palkka on henkilökohtaista palkanosaa. Mikäli työntekijän
palkkaryhmä on uuteen palkkausjärjestel-
mään siirryttäessä arvioitu väärin ja sitä
joudutaan tarkistamaan, voi henkilökohta-
inen palkanosa nousta tai laskea henki-
lökohtaisen tuntipalkan pysyessä samana.
Palkkaryhmiin sijoittamisessa tapahtu-
neet virheet on korjattava viimeistään 12
kuukauden kuluessa siitä, kun uusi palk-
kausjärjestelmä on otettu käyttöön yritys-
sessä.

Palkkausjärjestelmän mukaiset palkka-
ryhmäpalkat ovat:

	1.6.2018 alkaen	1.6.2019 alkaen
1.	10,46 €/h	10,86 €/h
2.	10,92 €/h	11,32 €/h
3.	11,41 €/h	11,81 €/h
4.	11,92 €/h	12,32 €/h
5.	12,45 €/h	12,85 €/h
6.	13,67 €/h	14,07 €/h

Työaikojen joustavan käytön selvittäminen

Rakennusliitto ry ja Rakennustuoteolli-
suus RTT ry perustavat työryhmän, joka
selvittää työehtosopimuksen ja työaika-

lain mahdollisuudet erilaisiin työaikajär-
jestelyihin. Työryhmässä laaditaan lisäk-
si tarvittaessa soveltamisohjeet ja mallit.

TALONRAKENNUSALA

Keskeiset muutokset rakennusalan työehtosopimukseen:

1. Tes 34 §:n IV-osion 4. kohdan mukai-
set sairausajan palkan leikkurit poistetaan
pois lukien urakkapalkat. Työkyvyttö-
myyden johtuessa sairaudesta maksettava
palkka on urakkatyössä enintään 22 euroa
tunnilta. Työkyvyttömyyden johtuessa ta-
paturmasta tai ammattitaidusta palkka
maksetaan täysimääräisesti myös urakka-
työssä.

2. Työsuojeluvaltuutetun vapautus tehtä-
vien hoitamista varten lasketaan siten, et-
tä työsuojeluvaltuutetun edustamien
työntekijöiden lukumäärä kerrotaan lu-
vulla 0,291 Näin saatu luku ilmoittaa
työstä vapautuksen tuntimäärän 4 viikon
jaksoille. Tätä lukua sovelletaan myös
alueelliseen työsuojeluvaltuutettuun.

3. Tes 29 §:n 3. kohta: luovutetaan matka-
kustannusten maksamisesta II luokan mu-
kaan. Matkakustannusten määräytymisen
perusteet sovitaan ennen työmatkan alka-
mista.

4. Tes 31 §:n 1. kohdan loppuun: edellä
mainittuja matkakustannusten korvausten
määriä (taulukko) korotetaan 1.1.2019
liittojen joulukuussa 2018 sovitavalla ta-
valla.

5. Päivärahojen määrät muutetaan vastaa-
maan verohallinnon päätöksiä.

6. Torninosturinkuljettajan työkohtainen
lisä: Lisä on aina vähintään nosturin korkeus (= kiskosta puomin alapintaan) +
puomin pituus (= rungon keskeltä puomin
kärkeen) kertaa 0,065 euroa. Kenenkään
palkka ei kuitenkaan nouse yleiskorotus-
ta enempää.

7. Mittamiesten koulutus: Mittalaittee-
seen annettavaan koulutukseen tulee aina
sisällyttää osio lasermittalaitteiden käyt-
tön turvallisuudesta mittalaitteen käyttä-
jälle ja muille mittalaitteen vaikutusalue-
ella oleville.

8. Vuosilomasopimus 5 §: ulkomailta
Suomeen lähetetyille työntekijälle lomara-
ha maksetaan kokonaisuudessaan jokai-
sen säännöllisen palkanmaksun yhtey-
dessä. Lomarahan maksaminen eritellään
työntekijälle annettavaan palkkalaskel-
maan.

9. Tes 26§:n 2. kohta: Talonrakennusteolli-
suus ry:n jäsenliikkeissä euromääräinen
kirjallinen palkkalaskelma voidaan toi-
mittaa työntekijöille sähköisesti. Mikäli
työntekijällä ei ole mahdollisuuksia vas-
taanottaa sähköistä palkkalaskelmaa,
työnantaja järjestää tähän tarvittavat lai-
tteet tai toimittaa laskelman kirjeitse työn-
tekijälle.

10. Urakkahinnoittelussa tuli muutoksia
seuraaviin työlajeihin: laatoitustyöt, muu-
raustyöt, raudoitustyöt, muotittotyöt ja ele-
menttityöt.

Palkankorotukset vuodelle 2018

Palkkoja korotetaan 1. kesäkuuta lähinnä
alkavan palkanmaksukauden alusta.
Yleiskorotus on 30 senttiä. Yleiskorotus
maksetaan kaikille työntekijöille. Suori-
tuspalkkoja korotetaan 1,7 prosenttia.
Kesken olevissa urakoissa palkkoja korotetaan 1,7 prosenttia urakan jäljellä ole-
vassa osassa.

Taulukkopalkkoja korotetaan 40 snt

Uudet aikapalkat, 1.6.2018 alkaen

Palkkaryhmä
I Aloitteleva työntekijä.....10,33 €/h

II Vähän kokemusta omaava työntekijä	11,68 €/h
III Aloitteleva ammattilainen	12,84 €/h
IV Ammattilainen.....	14,18 €/h
V Kokenut ammattilainen	15,46 €/h
VI Erittäin kokenut ammattilainen	16,57 €/h

Esimerkkejä palkankorotusten laskentaan

Esimerkki 1

Työopimuksessa on sovittu tuntipalkka-
si palkkaryhmä 4. Henkilökohtaiseksi
palkanosuudeksi on sovittu 0,01 €/h.
Palkka ennen korotuksia:
13,78 €/h + 0,01 €/h = 13,79 €/h

Palkka korotuksen jälkeen:
14,18 €/h + 0,01 €/h = 14,19 €/h → Pal-
kankorotus 40 senttiä

Esimerkki 2

Työopimuksessa on sovittu tuntipalkka-
si palkkaryhmä 4. Henkilökohtaiseksi
palkanosuudeksi on sovittu 0,05 €/h.
Palkka ennen korotuksia:
13,78 €/h + 0,05 €/h = 13,83 €/h

Palkka korotuksen jälkeen:
14,18 €/h + 0,01 €/h = 14,19 €/h → Pal-
kankorotus 36 senttiä

Esimerkki 3

Työopimuksessa on sovittu tuntipalkka-
si palkkaryhmä 4. Henkilökohtaiseksi
palkanosuudeksi on sovittu 1,22 €/h.
Palkka ennen korotuksia:
13,78 €/h + 1,22 €/h = 15 €/h

Palkka korotuksen jälkeen:
14,18 €/h + 1,12 €/h = 15,3 €/h → Palkan-
korotus 30 senttiä

Palkankorotukset vuodelle 2019

Palkkoja korotetaan 1.6.2019 lähinnä al-
kavan palkanmaksukauden alusta.

Yleiskorotus on 30 senttiä. Yleiskoro-
tus maksetaan kaikille työntekijöille.
Suoritus palkkoja korotetaan 2,0 prosenttia.
Kesken olevissa urakoissa palkkoja
korotetaan 1,7 prosenttia urakan jäljellä
olevassa osassa.

Taulukkopalkkoja korotetaan 40 snt

Uudet aikapalkat, 1.6.2019 alkaen

Palkkaryhmä I Aloitteleva työntekijä.....	10,73 €/h
II Vähän kokemusta omaava työntekijä	12,08 €/h
III Aloitteleva ammattilainen	13,24 €/h
IV Ammattilainen.....	14,58 €/h
V Kokenut ammattilainen	15,86 €/h
VI Erittäin kokenut ammattilainen	16,97 €/h

VEDENERISTYS

Ison pöydän neuvottelutulos otetaan
osaksi vedeneristysalan työehtosopimus-
ta seuraavin muutoksina.

1.6.2018 lähinnä alkavan palkanmak- sukauden alusta lukien

- taulukkopalkkoja korotetaan 30 snt
- suorituspalkkoja (urakka- ja tuotanto-
palkat) korotetaan 2,20 prosentilla
- keskeneräisiä urakoita korotetaan 30
snt urakan jäljellä oleville tunneille
- rahamääräisiä lisiä korotetaan 1,7 %

1.6.2019 lähinnä alkavan palkanmak- sukauden alusta lukien

- taulukkopalkkoja korotetaan 30 senttiä
- suorituspalkkoja (urakka- ja tuotanto-
palkat) korotetaan 2,50 prosentilla
- keskeneräisiä urakoita korotetaan 30
snt urakan jäljellä oleville tunneille
- rahamääräisiä lisiä korotetaan 2,00
prosenttia

Alakohtaisesti sovitut TES-muutokset

Voimassa olevien työehtosopimusmäärä-
ysten lisäksi on sovittu urakkahinnoitte-
luun seuraavat muutokset:

Kermityöt

Aluskermi

vesitiivissaumaliimaus tai hitsaus..0,46 €/m²
piste ja vesitiivissaumaliimaus .....0,54 €/m²

Pintakermit ja yksikerroskatteet

Piste- tai raita- ja saumahitsaukseen uusi
teksti, hinta korottuu sopimuskaudella
normaalisti.

Kaistat

Aluskermikaistat, sisältää
neliöt alle 350 mm. ....0,44 €/jm
Aluskermikaistat, sisältää
neliöt 350–550 mm. ....0,56 €/jm

Pintakermit.
Haittahinta sisältää leikkauksen
alle tai tasan 550 mm. ....0,44 €/jm
* uusi hinta

Kaistojen leikkaus työnantajan
määräyksestä. ....0,13 €/jm

Kaltevat pinnat

Eristettävän pinnan ollessa jyrkempi kuin
1:2 hinta sovitaan erikseen.

Ympäri eristettävä läpivienti
uusi laatikko: 501–1 000 mm
korkeuteen.....4,45 €/kpl
* ei sisällä kannen eristystä
* haittahinta, enintään 2 m²

Vaakatasossa oleva putki

Lisähintaa maksetaan räystään kermieris-
tyksen yhteydessä, mikäli räystäs jatkuu
kaiteen ulkopuolelle yli 300 mm (tekstili-
säys).

Poistetaan urakkahinnoittelusta
Kevytsovatyön lisähinnat: sahaus työnan-
tajan määräyksestä.

Lämmöneristeiden kiinnittäminen
kautaltaan bitumilla.

Laakerointimatot

Salaojamaton asennus, sisältää leikkauk-
sen, rullan enimmäisleveys 2,5 m 0,30 €/
m²

Lisähinnat

Puu-, betoni- tai bitumiholikka .....0,36 €/jm
Mekaaninen kiinnitys pystypinnoilla
betoniin .....3,00 €/10 kpl

Perusmuurieristysten yläreunan mekaa-
ninen kiinnitys betoniin, sisältää valmiik-
si rei'itetyn listan.

Suojavarusteet kemiallisten aineiden käsitelyssä

Siirretty Kattoliiton työturvallisuusryhmäl-
le erillisen ohjeen tekoa varten, ei tessiin.

Sovitut työryhmät

Urakkahinnoittelumääräyksiä selvit- tävä työryhmä

- radonkaistat
- muovipohjaisten lämmöneristeiden
asennus- ja leikkaushinnoittelu
- kiilamaisten lämmöneristeiden asen-
nus

Tulityövärtio

Rakennusliitto ry ja Kattoliitto ry perus-
tavat työryhmän, joka selvittää olisiko tu-
lityövärtiointi poistettavissa taulukkopalk-
koista. Työryhmä selvittää nykyisen tuli-
työvärtioikäytännön vaikutuksen urakka-
ansioon ja kuinka tulityövärtion palkan-
maksu olisi kannustavinta suorittaa. Sel-
vitys tehdään 1.1.2020 mennessä. Ennen
määräajan umpeutumista osapuolet suo-
sittavat sopimaan asiasta paikallisesti.